

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 180
Félre 50
Negyedévre 25
Egy hónapra 10
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hét hasabon petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többeszer
hirdetéseik alkuz szerint jutányos aron vétetnek fel. Helye: díj min
den külön beigtatásért 30 kr

A vég felé.

Debreczen, jun. 3.

A magyar miniszterelnök a parlamentben Kossuth Ferencz figyelmeztetésére kijelentette, hogy a paktum minden pontját betartja, ezekkel a pontokkal bukik vagy győz!!!

Az ellenzék győzelmes harca után mikor Bánffy hazaáruló törekvéseivel egyetemben elbukott, Széll Kálmán volt az, ki a békés munkálkodás lehetőségét megteremtő paktumot a győzelmében is lojális ellenzékkel megkötötte.

A pártközi egyezmény minden pontját közölte Széll Kálmán a királlyal ki ezekről nem csak tudomással bírt, hanem érvényesítésükhöz beleegyezését is adta.

Békés, munkás napok következtek ezután. Egymásután kerültek tárgyalás alá az egyezmény pontjai.

Megzavarták a költségvetést, az ujoncz-állítást, meg mindent, mit a paktum magában foglalt.

Helyesen. Tisztességes felek betartták az egyezkedés szabályát.

A függetlenségi párt feláldozta a győzelmi palma egy részét, csakhogy egy tisztességesebb kormány révpartra

vezesse állami és közgazdasági helyzetünk hányt-vetett hajóját.

A paktum utolsó pontja a kiegyezés volt. Kiegyezés a jog és törvény alapján, abban a formában, melyhez a király is hozzájárult.

Tisztességes felek betartják az egyezkedés pontjait.

A legfelsőbb ténykedés csak a jóváhagyásra szorítkozván, most már a kormányon volt a sor.

Széll Kálmán be akarta váltani az ígérteit!

Kin mulik tehát a kiegyezés ügyének eldöntése?

A királyon, a ki helybehagyta az egyezségnek azt a pontját, melyet Széll Kálmán be akar tartani s a melyhez állását kötötte?...

Széll Kálmánon, a ki paktummal bukik vagy győz?...

A függetlenségi párton, mely nyugodtan engedte, hogy maguk az illetékes tényezők jöjjenek reá a kiegyezés tartatlanságára?...

Nem. Egyiken sem mulik!

Egyedüli akadály Ausztria, a maga nemzetiségi és felekezeti harcaival, kizsákmányoló, kufár törekvéseivel, a politikai morál ábéczejét sem ismerő kor-

mányaival s szertelen és undok magyar gyűlöletével!

Széll Kálmán bukás, politikai életünk pedig beláthatatlan válságok előtt áll...

Bármi történjék is, a függetlenségi párt helyén fog állani, hogy a hazája elleni harcot minden erejével visszaverje.

Ha Ausztria kiegyezni nem akar, legyen harcz!

De ez a harcz — és ezt elvárjuk minden hazafi lelkiismeretétől — együtt fogja találni azokat, kik a tiz-nkettedik órában rájöttek arra, mit a függetlenségi párt a hosszan tartó harcz alatt mindig hirdetett, hogy az országot a teljes kifosztástól és elkoldusodástól semmi sem mentheti meg csak az önálló vámterület és a nemzeti bank!

Ezt elvárjuk nemcsak a paktummal bukó kormánytól, hanem az egész kormánypárttól.

Ugyis hasztalan minden más törekvés, az 1867-iki kiegyezés csődöt mondott s rohamosan halad a megérdemelt vég felé!...

A. E.

Sárospatak és Debreczen ölelkezése.

A „Debreczen“ eredeti tárczája.

Irta: —a—a.

Szép ünnepély részesei voltak azok a debreczeni főiskolai tanárok és akadémiai hallgatók, kik a múlt május hó 29-ik napján ősz patriárchának, főtiszt és méltóságos Kíss Áron püspök vezérlete alatt utra keltek, hogy visszaadják a sárospataki hittanhallgatók és főiskolai tanárok két év előtti látogatását s egyuttal tanulmány utat tegyenek a hírneves szerencsi cukor-gyárban.

A vidám kedvű csapat élén s szeretve tisztelt püspökünk oldalán ott voltak Balogh Ferencz hittanár, mint a nejeinek súlyos betegsége által akadályozott és az egész mozgalom előkészítésében kiváló érdemet szerzett akadémiai igazgató, Csiky Lajos helyettese, dr. Bartha Béla akad. dékán, dr. Kérészy Zoltán jogtanár, dr. Peczko Ernő főgimnáziumi tanár; aztán 43 hittanhallgató és 7 joghallgató ifju a főiskolai széniorral.

Az indulás május 29-én reggel 8 óra 25 perczkor történt. A helybeli állomás-főnökség szives figyelme a vezetőknek külön másodosztályu szakaszt, a tanuló ifjaknak külön harmadosztályu kocsiakat bocsátott rendelkezésére.

Csakhogy a lelkes hangulat kezdett hamarosan aggodalmassá válni, mert hideg mészó szél süvöltött végig a rónán, sűrű, őrszi eső ömlött a májusi pompájában disszó földre. S hovatovább, annál inkább. Nemesak

a kirándulás külső sikerét féltettük, hanem attól is tartottunk, hogy a sárospataki testvérek szeretettel összeállított gazdag és remek programja is dugába dől s mi sem zárando-kolhatunk el a hazafias kegyelet azon helyeire hova szivünk, lelkünk vonzott.

Szerencsen Szerencsányi Béla szolgabíró s a cukorgyár néhány előkelőbb tisztviselője fogadta a kirándulókat s üdvözölte a püspököt. Rövid ebéd után megtekintettük a nagyszerű cukorgyárat, mely ugyan most nincs működésben, de a gyártási folyamatot mégis atekintthetük. A szives készséggel kálauzó hivatalnok urak örömmel fogadták dr. Bartha-nak azt a kijelentését, hogy októberben a teljes működés megismertetése céljából egy joghallgatókból álló csapattal fog oda tanulmányi utat tenni, mert ezeket a fogyasztási adók megértése végett is közvetlenül érdeklük a hasonló vállalatok. A felvilágosítások szerint a múlt termelési év folyamán mintegy 320 ezer métermázsza finomított cukrot állított elő a gyár, melyből már több, mint 2/3 rész elszállított. Örömmel h lottuk hogy a gyári alkalmazott személyzet is mind-jobbán magyarosodik.

Sárospatakra is szakadó esőben érkez-tünk, de azért ott volt az állomáson Zemplén vármegye képviselőjében Barthos József ujhely-jarási szolgabíró, hogy Kíss Áron püspököt a vármegye nevében üdvözölje, mire a püspök ur rövid, meleg szavakban válaszolt; ott voltak a főiskolai tanárok teljes számmal, valamint szakra menő akadémiai, gimnáziumi tanuló s nagy közönség.

A tulajdonképpeni ünnepi fogadtatás a főiskola nagy termében történt, hol Novák

Lajos theol. tanár és főiskolai lelkész mondott gyönyörű üdvözlő beszédet, mely egészen elragadta a közönséget. Balogh Ferencz válaszolt itten, az ő szokott ékesszólásával és tartalmasságával, óriási éljeneket aratva. A fogadtatás első és utolsó pontja a sárospataki főiskolai énekkar remek éneke volt. Ez énekkar általában oly készséggel, oly művészi szabatosággal szerepelt a testvéri látogatás egész tartama alatt, hogy csak halál-va emlékezhetünk meg vezető tanáráról, Pásztor Sámuelről, praecentoráról Piskóthy Ferencz harmadéves joghallgatóról és az egész kórusról.

Az első testvéri csók és ölelések után kiki lakására sietett, átöltözködött, s bemutatkozott a háziaknak. A szakadó eső miatt addig nem is lehetett mást tenni, mig este nyolcz óraker az ósrégi idők óta nyári szinkör gyánánt szereplő állásba nem siettünk, a lelkes pataki hölgyek és ifjak műkedvelői előadásában gyönyörködni, melyet dr. Mitrovics Gyula, a sárospataki főiskola e máris országos nevre szert tett ifju esztétikus tanára rendezett. Berczik „Protekczió“ című társadalmi darabja került színre, műkedvelők-től igazán szokatlanul szabatos előadásban. Kíss Áron püspök urat külön díszhelyre ültették, a debreczeni tanárok körölte kaptak helyet s ingyen bemen tet élveztek az összes vendégifjak. Mgható jelenet volt, midőn püspökünknek Maklári Margitka, sárospatak egyik szép leánya, szivből fakadó üdvözlő beszéd kíséretében csokrot adott át, melyet a mi örökifju lelkü főpásztorunk hálás köszönettel fogadott s a legnagyobb gondal hozott magával Debreczenbe.

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

A képviselőház ülése.

A pünkösztől szünidő letelt, a június 2-ára rendelt szünet utáni első ülés tegnap megtörtént. Várákosással tekintettek a képviselők pártkülönbség nélkül ez ülés elé, mert Széll Kálmán min. elnök, a kiről azt tartják, hogy perfekt férfi és szavával nem játszik — ezen be fogja jelenteni a kiegyezés eredményét, a melyről a közönségek hívei legalább is azt várták, hogy az a Magyarországnak biztosított törvényeknek elégtétellel történik és a két birodalom közt a természetellenes közös viszony új néhány évig erőltethető lesz még tovább. Nem úgy történt. A kiegyezés sikertelensége bebizonyította ismét a magyar állami függetlenség elvével homlokegyenest ellenkező közös-ügyes állapot tarthatatlanságát, a mely meg-megújulólag inkább rontja, mintsem erősíti a két birodalom egymás iránti jó viszonyát.

A képviselők a várákosásból és az adott helyzet iránti kötelezettségtől áthatva a 12 órakor T a l i á n Béla alelnök által megnyitott ülésben a padokat majdnem teljesen meg is töltötték s a miniszterek is S z é c h e n y i Manó gr. személyköri miniszteren kívül mind megjelentek.

T a l i á n Béla megnyitva az ülést bejelentette V a y Ernő gróf képviselő halálát, majd a dicső csatákat vívott P e r c z e l Mór halálát, aki nemcsak mint kitűnő katona hanem mint törvényhozó is nagy részt vett közéletünkben. A Ház részvételt jegyzőkönyvbe vette s a gyászoló családhoz részvétiratot intéz.

Az elnök ezután megtegte a folyó ügyekről szóló jelentését.

Ennekutána felolvasták az osztályok és a bizottságok megalakulásáról szóló jelentést.

A napirend előtt nagy halljukozás közt jelentette az elnök, hogy a miniszterelnök szót kér.

S z é l l Kálmán miniszterelnök: Abban a reményben kérte az ülésnek máig való elhalasztását, hogy ma már felelhet a legfontosabb kérdésre: a gazdasági kiegyezés kérdésére. Ez a gazdasági viszony a folyó év végéig van rendezve. E kérdés rendezésének hosszabb ideig való elhalasztása már tovább nem lehetséges. (Ugy van!) Nem halasztható

el az ország vitális érdekeinek vezélyeztetése nélkül. Az ő álláspontja, hogy ha lehetséges: az 1867-iki törvény által előirt módon rendeztessék a viszony. Sajnos, nem sok kilátás van erre. Álláspontja továbbá: ha nem sikerül Magyarországnak jogainak teljes főtartásával, az önrendezés alapján kívánatos a rendezés. A tárgyalások megtörténtek az osztrák kormányval, de siker nélkül. Felelőssége tudatában ki kell jelentenie, hogy nincs kizárva az az eset, hogy vagy az osztrák, vagy a magyar kormányra nézve válság következik be. (Mozgás.) Kéri a Házat, nézzék el neki, ha ma érdemleges nyilatkozatot nem tesz (Helyeslés.) és hogy a jövő hét derekán ülés tartassék, melyen a nagyfontosságú kérdésben nyilatkozni fog. (Hosszas, zajos éljenzés a jobboldalon és baloldalon.)

Kossuth F. a napirend előtt akart felszólalni, de az elnöknel e szándékát nem tudta kivinni.

Partja nevében kijelenti, hogy nagyon sajnálja, hogy a kormány alkudozni ment ki, mikor önrendelkezési joga van. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ha megadják a kívánalmakat az osztrákok, akkor a paktum áll, ha nem adják meg, akkor életbe lép az önrendelkezés és meg kell csinálni az önálló vámterületet. (Zajos tetszés a szélsőbalon.) A függ. párt nem türi, hogy az ország jogait az osztrák kormány akaratától tegyék függővé. Kijelentette: a paktumban semmi titkos megállapodás nincs s azok a híresztelések, melyek ilyesméről szólnak, teljesen alaptalanok.

Kérdezte a miniszterelnöktől, igaz-e, hogy új provizóriumot akarnak és a miniszterelnök újra alkudozik? A paktumot így megsérteni nem lehet. Nem is hiszi, hogy a király a paktum megváltoztatását követelné. Ez ellen egy emberkent tiltakoznék partja. Főlemlíté, hogy a paktumban junktim van és a kuriai bíráskodás még sincs szentesítve, mely pedig benne van a junktimban. Ezt furcsának találja. Kijelenti, hogy partja a paktumnak az országra nézve káros megváltoztatását nem fogja tűrni. Nem is hiszi, hogy a miniszterelnök ezt akarná, különben nem folytatná mostani nagy küzdelmét. De alkudozás, új provizórium . . .

Innen tovább, Borsiba siettünk, II. R á k ó c z y Ferencz szülőházához, melyet márványablával jelölt meg a hazafias kegyelet. A pataki dalárda rendkívül nagy hatással énekelt el néhány kurucz dalt s a »Rakóczy bucsuja« igaz könnyeket csalt a hallgatók szemébe.

C s o n t o s József sárospataki és dr. B a r t h a Béla debreczeni tanárok lelkes szónoklatai hatalmas éljenekekre ragadtak az ifjúságot, melyeket megokszorozva adtak vissza a történelmi nevezetességű épület komor falai.

A kurucz-nóták »kkordjai után visszatértünk Ujhelybe, hogy egy impozáns közebeden e nemes város igaz magyar vendégszeretettel látott vendégei legyünk.

Ekkorra már a tiszántuli egyházkerület nagyérdemű püspöke, K u n Bertalan is megérkezett Ujhelybe, hogy üdvözölje saját kerületében ifjúkori barátját s szeretett kartársát K i s s Aron püspököt.

Most következett a két főpásztor de különösen a vendég püspök előtti tisztelgések hosszú és díszes o-ra. A vármegye a főispán, a város a polgármester, az ev. ref., a róm. és gör. kat. egyházközsegek s a zsidó hitközség küldöttsége jött el lelkészeik vezetésével.

Majd a B o c k-féle vendéglőben ültünk 250 terítékes közebedhez, hol a két püspökön s a debreczeni és sárospataki vendégeken kívül, M o l n á r István főispán, M a t o l a y Etele alispán, D ó k u s Gyula cs. és kir. kamarás, vármegyei főjegyző, F e j e s István, D ó k u s Ernő kamarás képviselő, M o l n á r Béla képviselő, M e c z n e r Béla egyházmegyei gondnok, S z á n k y m. kir. honvédőrnagy, dr. S z é k e i y Elek polgármester, mint a vendéglátó város képviselője, a városi tisztikar élén; a testvérfelekezettek lelkészei s Ujhely város intelligenciája vettek részt. Kiss Aron, Székely polgármester, Balogh Ferencz, Fejes István, Dokus Gyula, dr. Kérészy Zoltán, Molnár Béla, dr. Bartha Béla, Radácsi György, Meczner Béla és masok toasztjait, figyelmesen hallgatta a nagy közönség.

— Hazaárulás lenne! (kiáltották a szélsőbalról.)

K o s s u t h Ferencz . . . ellenében az ő pártja halálig tiltakoznék és minden eszközzel fölvinné a harcztot. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

S z é l l Kálmán: Azt hiszi, mindenki igazat ad neki abban, hogy a mit mondott, az semmi kétséget nem hagy fönn. Nincs is mit mondania, ha ismétlésbe nem akarja esni. De pár észrevételt kell tennie! Ő alkudozásról nem szolt. Ő azon az alapon akarja rendezni a kérdést, hogy a kérdést a viszonosság alapján kell rendezni s az érintkezés nélkül nem lehetséges. Ez az, a mit ő a tárgyalás alatt értett. Még az önálló vámterület esetén is kell tárgyalni. A mi a koronát illeti, ő soha sem vonta a koronát a diskusszióba soha sem szolt a korona érzületekről.

S z é l l Kálmán: A mit tett, annak a felelősségnek tudatában tette, melyet elvállalt, de a koronának a diskusszióba való bevonását nem helyesli. Ismeri, a mit tett s ezért ő a felelős. Kijelenti, hogy valamint részéről nem történt a paktumban titkos stipuláció, azok részéről sem történt, a kik a paktumot megköltötték. A mi abban irva van, az érvényes, a mi nincs megírva, az nem érvényes. (Helyeslés.) A mi a junktimot illeti, ezt a junktimot ő ismeri és meg is tartja. (Zajos helyeslés és éljenzés minden oldalon.)

R a k ó v s z k y István hozzájárul az ülések felfüggesztéséről szóló indítványhoz. Kijelenti partja részéről, hogy az mindenben állja a paktumot és hiszi, hogy a miniszterelnök is megállja. Kijelenti ő is, hogy a paktumban titkos megállapodások nem voltak s nincsenek. Bizik Széll Kálmánban. (Tetszés a baloldalon.)

A Haz, a szélsőbal Kossuth-frakciója kivételével, elfogadja a miniszterelnök indítványát s a tárgy kimerítetven az ülésnek háromnegyed 1 órakor már vége volt.

A k i l á t á s o k .

S z é l l K min. elnök az este már, — vagy ma reggel bizonyosan elutazott Bécsbe azon elhatározással, hogy s e m m i é r d e m l e g e s k é r d é s b e n n e m

Másnap, 30-án reggel nyolcz órakor negyven kocsiálló menet vitte nemzeti szín zászlók alatt a debreczenieket s a sárospataki tanári kar egy részét, meg az énekkart és az érdeklődőket S.-A.-Ujhelybe, hol a város határára a város nevében dr. S z é k e l y Elek polgármester üdvözölte a püspököt s vele a vendégeket, és a hol F e j e s István a főiskola egyházi aligondnoka, a költő-pap vendégelte meg az összes látogatókat gazdag vilásgazdával. A vendégszerető házi gazdát s a kiváló urinót, az ő kedves feleségét, ki maga is tiszántuli származású, valamint a jelen volt s.-a.-ujhelyi hölgyeket K i s s Aron, B a l o g h Ferencz és dr. B a r t h a köszöntötték fel.

Az ujhelyi ref. templomban megtekintettük az orgonát, mely a hazai reformált templomokban egyike a legrégebbeknek s még az egyházkerület nem akarta betetetni engedni, aztán a Rakóczy György ajándékozta hatalmas és díszes urvacsorai borkannát. Az orgona kísérete mellett R o h o s k a József segédlelkész énekelt egy egyházi dalt az ő messze földön ismeretes gyönyörű tenorjával.

Most, Ujhely előkelőségeivel megszaprodva, S z é p h a l o m r a, K a z i n c z y Ferencz lakó s temetkezési helyére indult az impozáns kocsi sor, mely általános érdeklődés tárgyát képezte Ujhely fellobogzott utcáin. A nemes görög stílus mauzóleumot s az ott elhelyezett ereklyéket meg aztán Kazinczy sirját tekintettük meg. A mauzóleum előtt a pataki énekkar énekelt, S z i n y e y Gerzson sárospataki, dr. P e c z k ó Ernő debreczeni tanárok pedig magasszárnyalású beszédekkel mondtak, a debreczeni ifjúság szép koszorút helyezett el B a g a m é r y Karoly esküdt-felügyelő rövid, tartalmas beszéde mellett a mauzeleumban.

e n
párt
főrté
ról l
nak
Hogy

— tartj

mel
lenn
mán
e g
tok

séges
venn
még

És e
a to
vagy
soká

Koss
tegn
az, b
meg

Szell
vona
lesz
czár
lyasa
ton v
folya

Kalm

után
Dezs

bin g

nos,

Tivad

szép
ünne
vacso
lelkes

gyült
zenet
művé
Isten
tisztel
és no
temen
párját
nak,
tése a
tanító
család

vend
nevez
ter a
szülő
állam
birni,
sen ir
De vo
gyöny
hallan
Fejes
Barth
Zsind
Bela
Piskó
tak, n
gyöng

ember
kik sz
lelkes
viszon

engedhet, minthogy a pártok közt, a hosszú tárgyalások után megtörtént békekötés megadja álláspontját, amelyről letérnie nem lehet, mint amely a koronának is megnyerte előlegesen beleegyezését. Hogy ez a megegyezés megváltoztatható legyen — az ellenzék különösen képtelenségnek tartja.

Ha Széll amint kifejezte a paktummal elbukik: komolyan kérdésbe tehető, hogy lenne-e utána valaki oly vakmerész, aki kormányra vállalkoznék, amidőn tudhatja, hogy egy napig sem tarthatná magát a pártok jogos ellentálló tömörülése miatt.

ASzéll K. bukása ennél fogva dicsőséges lenne. Az ellenzék ez esetben ismét felvenné az ország érdekéért folytatandó harcot még nagyobb elszántsággal, miut valaha is. És e tudatban némi megnyugvással nézhetünk a további tárgyalások elé. — A megoldás vagy jobbra, vagy balra nem késhet már sokáig!

A kuriai bíraskodás.

Annak a kérdésnek az érdeme, a mit Kossuth Ferencz a kuriai bíraskodás iránt tegnap a Házban a miniszterelnökhöz intézett az, hogy a közvélemény a miniszterelnöktől megnyugtató felvilágosítást nyert, a mennyiben Széll Kálmán kijelentette, hogy a paktum ide vonatkozó részét is megtartja és az meg is lesz tartva, s minden ellenhíresztelések dacára, mintha ti. a főpapság ellentálló befolyása késleltetné a törvény szentesítését, bizonyos várható, hogy a törvény még a jövő hét folyamán ki lesz hirdetve.

Azt a megnyugtatót is meghozta Széll Kálmán nyilatkozata a tegnapi ülésen.

A képviselőház bizottságai a tegnapi ülés után következőképp alakultak meg:

Igazságügyi bizottság: elnök Szilágyi Dezső, jegyző Mohay Sándor.

Közügyügyi bizottság: elnök Csáky Albin gróf, jegyző Kammerer Ernő.

Képzési bizottság: elnök Radocza János, jegyző Mánár Béla.

Közgazdasági bizottság elnök: Andrássy Tivadar gróf, jegyző Rosenberg Gyula.

szép hölgyeket a vendégifjakkal s az egész ünneplő közönséget egy nagy és díszes közbüvésora a főiskola torna-csarnokában ismét lelkes felköszöntőkkel.

Másnap reggel 8 órakor istentiszteletra gyűltünk, hol a Hodossy Béla képezdei zenetanár által vezetett vegyes énekkar áhitatos, művészi énekeivel emelt közelebb bennünket Istenhez. A templomozás után a püspöknél tisztelegtek a sáros-pataki ev. ref. presbiterium és notabilitások. Majd a főiskola gazdag gyűjteményeinek, tantermeinek a maga nemében párját ritkító kórházának, hírneves könyvtárának, azután a Dezső Lajos igazgató vezetésével elismert magaslatra emelkedett állami tanítóképezdének megtekintése s az ismerős családok meglátogatása következett.

Délben újra bucsu-ebéd egyesítette a vendégeket és vendéglátókat, mely arról is nevezetes, hogy Darányi földmivelésügyi miniszter a sáros-pataki főiskola híres királyhegyi szőlőjéből, melyet teljes elpusztulása után az állam telepítettett újra s még négy évig fog bírni, 100 liter fejedelmi bort bocsátott teljesen ingyen az ünneplő társaság rendelkezésére. De volt is ott kedv, lelkesedés szebbnél szebb, gyönyörűnél-gyönyörűbb beszédekkel lehetett hallani. Kiss Áron és Kun Bertalan püspökök, Fejes István, Balogh Ferencz, Dókus Gyula, Bartha Béla, Novák Lajos, Radacsi György, Zsindely István és mások az idősebbek, Nagy Béla pataki, Bogdán Lajos debreczeni szenior, Piskóty karvezető az ifjak közül szivhez szölk, mert szivből szóltak. Persze a humor gyöngyei is gazdagon tündököltek.

Végre bekövetkezett a bucsuzás. Sok száz ember kísérté ki a debreczeni vendégeket, kik szeretetet vitték vándorutjokra és hazafias lelkesedést s mindazt megköszörözve találtak viszont a bodrog-parti Athénében és Zemplén

Közlekedési bizottság elnök Lukács Béla jegyző Bethlen Balázs gróf.

Zárószámadási bizottság. Elnök: Fest Lajos, jegyző: Benke Gyula.

Számvizsgáló bizottság. Elnök: Betes János, jegyző: Fridoczky Timót.

Véderő bizottság. Elnök: Podmaniczky Frigyes báró, jegyző: Münnich Aurél.

Földmivelési bizottság. Elnök: Bedő Albert, jegyző: Szily Pongrácz.

Mentelmi bizottság. Elnök: Chorin Ferencz, jegyző: Kabos Ferencz.

Pénzügyi bizottság. Elnök: Falk Miksa, jegyző: Neményi Ambrus.

Közigazgatási bizottság. Elnök: Horánszky Nándor, jegyző: Belitska Béni.

BELFÖLD.

Képviselő választás. Gróf Andrássy Géza, — mint jelentik, — határozottan kijelentette, hogy a nagymihályi kerületben az országgyűlési képviselői jelöltséget elfogadja s a jövő hét folyamán programbeszédét is meg fogja tartani. — Gróf Andrássy egyhangú megválasztása bizonyos.

A pártok — a válságban. Ama bizalmas megbeszélésekből, melyek tegnap a képviselőház ülésének megkezdése előtt és a delután folyamán is a különböző pártok vezető férfiai közt folytak, egyértelműleg kifejezésre jutott a helyzet komolysága, mely a felidézett válságnak gyors és kielégítő megoldását sürgeten követeli. Az ellenzéki vezérférfiak határozottan kijelentették, hogy Széll Kálmán miniszterelnök korrekt magatartását méltányolják és a mennyiben a pártközi egyezmény megállapodásairól lenne szó, azok keresztül vitelével teljes lojalitással készek a kabinettet támogatni. A paktumtól való bármely eltérés, a mely Magyarország hátrányára történne, feloldandó az ellenzékét minden kötelezettség alól, és ismét szabad kezét engedne neki. Ezen nézet uralkodott azon értekezleten is, melyet a fűg. és 48-as párt Kossuth Ferencz elnökele alatt tegnap este megtartott és a melyben a legkisebbségi jövő esélyeit beszélték meg. —

honfi-émlékekben gazdag földjén. Hisszük, hogy a kedves emlékek, a nyert tanulságok állandók lesznek, a két főiskola közötti kapcsolat még szorosabbá vált az egyház és haza javára. Ugy legyen!

A hétről.

A Debreczen eredeti tárczája.

Majdnem egész héten hullott az áldás. Jajgattunk, panaszkodtunk, — mit sem használt. Megróttuk az időt vezércikkben, közgazdaságban, hírvonatban, — még annyit sem használt! A felelgek nem ismerik a hetedik nagy hatalmat, nem hallgattak reánk! . . .

Különben ezen a héten nagyon rosszul viselték magukat a felelgek. Elborították a politikai élet verőfényes, kék egét.

A Széll-csend, (használjuk ki a Széll-cicczeket teljesen, hátha nem használhatjuk sokáig! . . .) úgy látszik, rövid ideig tartott. Thun gr. mindenképen Dugovics Titusz dicsőségét áhitozza. Ha már bukni kell, átkarolja az ellenfelet is. Essenek le együtt. A birkozás még mindig tart. Mi lesz a vége, nem tudjuk. Hogy mi vethetne végét, azt mi már régen hirdetjük: váljunk el! . . . Elvégre is mi szüksége van Magyarországnak arra, hogy megzafolja a történelem, logika, természetrajz, matematika, szóval mindenféle tudomány igazságait? . . . Miért élünk mi a más hasznáért és kedvéért, mikor az a másik a mi életünket nem akarja? . . .

Deák Ferencztől Kola Jánosig nem akadt olyan élő vagy holt közönséges politikus, a ki ezt az abszurdumot képes legyen megmagyarázni! . . .

. . . De azt sem magyarázza ám meg senki, hogy mikor mindnyájan »elvből« elitéljük a párbajt, miért kell a »társadalmi kényszer«

Igen élénk eszmecsere fejlődött ki, a melyen az elnökön kívül Endrey, Brázay, Kubik, Leszky, és Polczner is részt vettek. Formális határozatot nem hoztak, mivel a miniszterelnök nyilatkozatára való tekintettel várakozó álláspontot foglalt el a párt. Ez okból, mint jelentik, az értekezletről hivatalos kommunikét se adtak ki.

KÜLFÖLD.

Romániai választásokról Bukarestből jelentik a K. Ért.-nek: A miniszterelnökök Jászvárosban tartott program beszéde általános csalódást keltett; egy árva ezóval sem emlékezett meg a miniszterelnök az erdélyi román kérdésre, jöllehet, épen ez okozta a Sturdza kabinet bukását, a mit Sturdza valóságos nemzeti kérdéssé fújt fel. Arról is hallgatott a miniszterelnök, hogy az »idegenek«, jobban mondva a zsidók ellen hozott kiutasító törvényt felfüggesztik-e s hogy az idegenek gyermekei részesüljenek fognak-e az alkotmány által is biztosított kötelező iskolai oktatás jótéteményeiben?

Szükséges lett volna pedig, hogy nyilatkozzék a miniszterelnök a kérdésekről, mert az az uralkodó szerep, melyet a zsidó faló Filipescu a pártban betölt, a befolyás melyet Disescu és Istrate a kabinetben gyakorolnak, holott ők a kulturális vezetőségében is előkelő szerepet játszanak, mint nem kevésbbé azon tevékenység, — melyet Gradistean, Jonel és Dellavrancea kifejtenek, kik politikai jelentőségüket a nemzeti kérdésben elfoglalt álláspontjuknak köszönhetik, a kiknek mai szereplése mind megannyi kérdőjel, a melyekre válaszolni, még pedig teljes őszinteséggel és nyíltsággal mindenestre szükség lett volna. E mulasztás enyhítő magyarázatul szolgálhat az a körülmény, hogy a kormány még ma is bizonytalanságban van az iránt, vajjon győzelmesen kerül-e ki a választásokból és hogy a többség esetleg milyen elemekből fog alakulni?

Annyi bizonyos, hogy egységes konzervatív többségre számítani se lehet. Az ú-konzervetivek közül alig 60-at választanak majd be

előrángatott indokából nap-nap után verekedünk? . . . Nemcsak nálunk van ez így, másutt is. Kolozsvárott agyonlőttek egy derék magyar urat, Nagyváradon egy jogászt sebesített meg életveszélyesen a kollégája.

Egyik párbajnak sem volt komoly oka, a váradinak épen nem . . . Egy primadonna miatt, a kiról az egyik jogász rossz kritikát mond . . . Oh primadonnák, oh párbajok! . . . Azt a fiut, a ki kollégáját életveszélyesen megsebesítette, még a gymnasium padjából ismerem . . . Jambor, szelid gyerek volt. Hogy kiforgatták a primadonnák és párbajok! . . .

. . . A katolikusok urnapi isteni-tiszteletje, proceszziója kegyeletos, megható ünnepély. Csőtörtökön a kálvinista Róma főutcáját előzőnőttek az ájtatos hívek. A katonák lőttek, a trombitások fújtak . . . Ezt még őürelmesen viseljük. De mivel érdemelte szegény nagy templom, hogy neki a »Gott«-t kell visszavernie? . . .

Ez a szomorú emlékü nóta fokozza talán a magyar katolikusok ájtatos érzelmeit? . . . Minekünk nagyon, nagyon rosszul esett halni . . .

. . . Egyszóval Debreczen szab. kir. város felesapott szesznyakereskedőnek. Hogy bejegyzett cég lesz-e? nem tudjuk. Azt sem tudjuk, hogy üzlettársul kit fog megnyerni? Az sem bizonyos, hogy a kimérést a város tisztviselői fogják-e teljesíteni? . . . Ma még csak az bizonyos, hogy palinkát mérni jó g'scheft, ellenben szabadságszobrot állítani rossz g'scheft! . . .

Debreczen szab. kir. városnak pedig a g'scheft az első!

Dyb.

a kamarába; ezekhez csatlakoznak a radikálisok, Panu alatt 15-en, a Flevisták, de ezek nem feltétlenül, 25-en és Aurelián csoportja, a liberálisok zöme mintegy 15-en akik a kormányban nem fognak nehézségeket okozni, feltétlen ellenzékét képeznek Carp hívei, kik mintegy 25-en a kamarába jutnak és Sturdza pártjának 40-50 embere, kik a nemzeti banknál és a két nagy hitelintézetnél elfoglalt állásuknál fogva biztosra vehetik megválasztásukat. — E szomorú kilátásokkal szemben oly kormány, mint Cantacuzinóé alig méréselheti, hogy nyíltan nyilatkozzék oly kérdésekről, amelyek Romániában ósidóktól fogva a nép lázítására a legalkalmasabbaknak bizonyultak.

A pápai nunczius távozása Münchenből. L u i t p o l d régens-herceg máj. 31. délelőtt bucukihallgatáson fogadta L o r e n z e l l i pápai nuncziust, akinek ez alkalommal a bajor korona-rend nagykeresztjét adományozta.

A kóburg-góthai trónörökös-kérdés. A gotthai országgyűlésen L i e b e t r u képviselő a költségvetési vita során szóba hozta a trónörökös kérdését, visszautasította a birodalmi fórum beavatkozását és tiltakozott az ellen, hogy Kóburg-Gotha és népe holt családi örökségnek tekintessék. Ha a hercegnek az alkotmány értelmében az állam területén kell laknia, akkor a trónörökösnek is ott kell, hogy legyen főlakása.

A r n o l d képviselő azt indítványozta, szólítsák fel a kormányt, hogy odahasson, hogy A r t h u r connaughti herceg mielőbb Kóburg-Gothába tegye főlakását, hogy német nevelésben részesüljön s megismerkedjék új hazája viszonyaival.

A t indítványt S t r e n g e miniszter kívánsága ellenére bizottsághoz utasították. Az indítvány ellen csak a szocialdemokraták szavaztak.

Táviratok.

Dreyfus ügy.

Budapest, Jun. 3. (A Debr. er. táv. Ér. d. e. 10 ó.) Tegnap a semmitűzők este 7-ig tanácskoztak. 8 bíró már nyilatkozott, hátra van még 37 bíró nyilatkozása. Az ítélet hétfőn lesz. „Ville de Tauger” hadihajó elindult Cayennebe 14 főnyi őrséggel, hogy Dreyfust Párisba hozza.

A párbaj áldozata.

Kolozsvár, Jun. 3. (A Debr. er. táv. Ér. d. e. 11 ó.) Putnoky temetése tegnap megtörtént. A család egy fekete szalagos névtelen koszorút, (amely valószínűleg Oberschallé volt) vissza utasított.

Gyilkos házmester.

Budapest, Jun. 3. (A Debr. ered. táv. Ér. d. u. 1 ó.) Budapesten a Dobozy utcában egy mázoló czivakodás közt pofon ütötte a házmestert. Ez beszatadt revolverért és a mázoló 3-szor fősbe lötte, a ki azonnal meghalt. A közönség megakart linchelni, de a rendőrök szétverték.

Jászvárosi antiszemita zavargások.

Bukarest, Jun. 3. A jászvárosi antiszemita zavargások ügyében erélyesen folyik a vizsgálat. Többeket elfogtak. Egy diákokat, aki tanársegéd a szövettani laboratóriumban, továbbá egy szemináriumi tanítót felfüggesztettek állásuktól. A zavargások többi bűnrészesei kétes existenciájú emberek. A többi diákok mind tagadják vétkeességüket. Jászvárosban és a többi városban szigorú rendszabályokat alkalmaznak. A dobroveci fogház őrzésére ki-rendelt katonákat, a kik állomásukat elhagyták, 5 év és két hónap közt váltakozó büntetéssel sújtották.

Városi közgyűlés.

Második nap.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 2.

Az egy napra tervezett közgyűlés ugy látszik több napi munkát ad a bizottsági tag uraknak.

A fogyasztási adó kérd se felett nem egy könnyen siklottak keresztül a városatyák s ennek lehet tulajdonítani, hogy ma még csak a zárszámadásig haladt a közgyűlés.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

Kevéssel 9 óra után nyitotta meg D e g e n f e l d József gróf főispán a közgyűlést.

Az első tárgy mihez hozzáfogtak a városok és községek fogyasztási-adó természetű bevételeinek ideiglenes rendezésére vonatkozó szabályrendelet részletes tárgyalás.

H a j d u Gyula tanácsnok, előadó a szabályrendelet pontjait olvasta fel. Mindegyik ponthoz felszóllaltak, sőt heves vitát is provokáltak K i s s Albert, M á r k Endre, K o v á c s József, dr. F e j é r Ferencz s módosításokat nyújtottak be.

A b r a h á m László főügyész és Hajdu Gyula tanácsnok ellenzik a módosításokat s az eredeti javaslat elfogadását ajánlják.

F e j é r Ferencz dr. a szakaszok szószertint való felolvasásának mellőzését kéri, csak általánosságban kér határozatot hozni.

A szabályrendeletet módosításokkal elfogadták.

Ezután a házipénztárnok s a város által kezelt alapoknak mult evi zárszámadását vették tárgyalás alá.

V e c s e y Imre tanácsnok t. b. főjegyző olvasta fel a tanács i javaslatot, mely a zárszámadást elfogadásra ajánlja.

Az első felszólláló M á r t o n Imre dr. volt. Már a jog és pénzügyi-bizottságban erős kritika alá vette a zárszámadást s most is ugy általánosságban mint részleteiben a leg-erősebb kritika tárgyává tette azt s hevesen kikelt város gazdálkodása ellen. A zárszámadást nem fogadja el.

F e j é r Ferencz dr. is a zárszámadás ellen beszél s ő sem fogadja el.

S z a b ó József főszámvető a támadásokat visszautasítja s a számadások helyességét és alaposágát igyekszik bebizonyítani. A zárszámadást elfogadásra ajánlja.

K i s s Albert szólalt fel ezután s szemére hányja a tanácsnak, hogy nemcsak hogy a költségvetést nem tartja meg, de még a tételezimeket sem. Kéri a tanácsot, hogy a gazdálkodásban forduljanak a takarékoság elvéhez, mert azt megköveteli a város közegészségi és kulturális egyéb szükségéi és kiadásai. A zárszámadást ugyan elfogadja bár ellene aggódalmi vannak.

Z á d o r Lajos azt indítványozza, hogy a jövőre a költségvetést ne a főszámvető csinálja, hanem csinálja a tanács, a főszámvető csak ellenőrizzék; hosszas fejtegetésébe bocsátkozik a város gazdálkodásának, kereskedésének, a zárszámadást elfogadja.

A b r a h á m László a zárszámadás s a tanács mellett szólal fel.

A tárgyalás folytatását a főispán mára halasztja, a gyűlést 1 óra után zárta be.

Harmadik nap.

A mai közgyűlés már gyorsabb tempóban tárgyalta le a tárgysorozat pontjait, nagyobb érdeklődést csak a számtisztai állás betöltése okozott, melyre három érdemes és derék városi tisztviselő is pályázott. A közgyűlés B e k e Károly számgyakornokot választotta meg számtiszté. A közgyűlés lefolyásán a következő volt:

A gyűlést 9 órakor nyitotta meg gr. D e g e n f e l d főispán.

A tárgysorozat ma tárgyalandó első pontja a helypenz-hátralékok törlése volt, mit szó nélkül fogadott el a közgyűlés.

Ugyancsop vita nélkül fogadták el a váltás-hátralék törléséről szóló tanácsai előterjesztést is.

Az esküdtképes egyének alaprajstromát változtatlanul fogadta el a közgyűlés.

Az egyes adó elleni felszólamlási bizottságba N e m e s Kálmán s Horvát István választattak be.

Az esküdtbírósról szóló törvény rendelkezési értelmében alakítandó bizottságba bizalmi férfiaknak L e n g y e l Imre, K a r d o s László, D o b í e c z k i Sándor és L. N a g y Bálint választattak meg.

Az Andaházy-intézetbe való felvételeire első helyre M á t é Miklóst, a Ludovica akadémiába pedig első helyre O r e s z Bélát, második helyre P r u z s i n s z k y Dezsőt ajánlja a közgyűlés.

Az elidegenítések és kisajátítások felett nem dönthetett a közgyűlés, mert a bizottsági tagok szükséges számban nem voltak jelen. A névszerinti szavazás a jun. 29-iki rendkívüli közgyűlésre halasztatott.

Most következett nagy érdeklődés mellett a számtisztai állás betöltése, melyre Z o l t a i Lajos, M á t h e László, B e k e Károly; S ó l y o m Antal és D. Nagy Jenő pályáztak. Az első helyen említett három pályázónak volt kilátása a győzelemre.

Z o l t a i Lajos régi, érdemes hivatalnok a városnak, M á t h e László pedig rövid idő alatt is derék, munkás tisztviselőnek bizonyult. A szavazás megejtetvén, az elnök kihirdette az eredményt. Beadott 98 szavazat.

Ebből Zoltai Lajosra 28, Máthé Lászlóra 23, Beke Károlyra 35, Solyom Antalra 6, D. Nagy Jenőre 5 szavazat esett. Számtiszté tehát B e k e Károlyt választotta meg a közgyűlés.

Azután az irnoki és rendőrbiztosi állások betöltése következett, melyekre a főispán a szavazást elrendelte.

Lapunk zártakor a gyűlés még folyik.

H I R E K.

Június.

Kis diák koromban aranyos, cseppnyi bakfis leányokért bomoltam, a kiket szuverén kicsinyléssel néztem le később gölya-jogászkorom eseményekben gazdag, öntudatfejlesztő idején.

Jött aztán, hogy mindenféle leányfajtából kijózanodtam. A cseppnyi, bakfis leánytól az érett eladói, — a sentimentális pap-kisasszonytól az eleven verű jukker-leányig. Ez a kor volt a június kora. Ez a kor volt a perfekt asszonyi szépség utáni vagy kora, melyet a régi jó időkben ugy 30 és 35 év közt értek el a jó erkölcsű ifjak, mi pedig már 20 éves korunkban belenyargalunk. Egyforma tünet ez avval, hogy a lumpolás után is jobban érezzük mi a katzenjammert, mint 50 évvel ezelőtt a mi már néhai lump-elődeink...

... Üdvözlég júniusi meleg, érlelő, forró nyár-elő! Üdvözlég a te érett, kifejlett, káprázató szépséggel, melyben több az édes valóság a tarka illúzió!... Üdvözlég szerelem igazi hónapja! Légy kegyes hozzánk, kik már átkozottul modernek vagyunk!... Kiknek nem elég a tavasz ragyogása, hanem meleg, izzó meleg után sóvárgunk.

Kárpótolj bennünket a multért, — s a jövőért is. Mert a nyár után eljön az ősz is... És mi már olyan öreg-fiatalkok vagyunk, kik immár csak a nyártól várunk meleget!...

A.

* **Istentiszteletek.** A uolnapi istentiszteletek beosztása az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban: Bokross Elek esk. felügyelő, Kis-templomban: Dicsőfi József lelkész, Kosuth utcai templomban: Lencz Géza h. tanár, ispotályi templomban: Mitrovics Gyula lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Schindler Márton s. lelkész tart istentiszteletet.

* **A debreczeni mentőegyesület.** Váratlanul megvalósíthatóvá vált a debreczeni mentőegyesület. Már régebben tervezték ennek a humánus intézménynek a felállítását, de

mindig hiányos pénz. Míg juto t a m ó s Bálinsen megvaló mint értesülé oktatják be

* **Jóvá**

A beügymin határozatát, böszörményi Stima András szavazott m zásaér.

* **Vasár**

kezdve két c s a k d. nyitva az üz ség figyelmé

* **Nyir**

A helybeli t teremben h évi zárógyü tanári kara gyűlésen, A ban a vend deznek.

* **Az**

nek helyiseg san bizonyo emeletén, berendezett kárpitos mu es diszitó kézműparna mennek.

* **Bet**

A csapó-utc majd kirabo Korponai Is zás nélküli roztak, hogy tovább, han szerezenk. C ismeretlen n bolták. Turibank épület társaitól és rendőrörs n kik eredeti holmi kivál

* **Pró**

délután vo kedvezett. gymnasium, mia s az e seu 720. G kola udvara a 12 oszlop zetése alai különböző öltözött ifju katonásan l emelvény e oszlop az e

A próba a meg, melye iskolai énel hály tornat tek a rend végezték a kat, dicserő gyakorlatok hoz való c »Szózat« h

Tegnap is közönség r ez a ma. c kerrel biz n á v e r s bogy benne inkább az az embert ref fögmn gym, real tornaverser 4 órakor a ad a jól e senyekre k

mindig hiányzott a megvalósíthatóságra szükséges pénz. Most egyszerre ötezer forint vagyont hoz juttat az egyesület, mely összeget Ármós Bálint hagyta reá. Valószínűleg rövidesen megvalósítható lesz a tervezett eszmék mint értesülünk a rendőrök és tűzoltók oktatásuk be ideiglenesen a segélynyújtásra.

*** Jóváhagyott közgyűlési határozat**
A belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlés azon határozatát, mely szerint Varga László haboszményi g. kath. lelkésznek 100 frtot, Sztima András kántortanítónak pedig 40 frtot szavazott meg az itteni g. k. hívek gondozásáért.

*** Vasárnap és az üzletek.** Holnaptól kezdve két hónapon keresztül vasárnaponként csak a k. d. e. t. i. z. ó. r. á. i. g. l. e. s. z. n. e. k. nyitva az üzletek. Ezt a körülményt a közönség figyelmébe ajánljuk.

*** Nyiregyházi tanárok Debreczenben.**
A helybeli tanári kör a főiskola kis tanácstermében holnap 10 órakor tartja szokásos év: zárógyűlését. A nyiregyházi ag. ev. főgymn. tanári kara testületileg jelenik meg a zárógyűlésen. A gyűlés után a nagyerdői pavillonban a vendégek tiszteletére társas ebédet rendeznek.

*** Az új kereskedelmi csarnok,** melynek helyiségei holnap nyitnak meg hivatalosan bizonyos ünnepekkel a Hungaria-épület emeletén. — egyike lesz városunk legszebben berendezett helyiségeinek. A díszítéseket és kárpitos munkákat Flaschner György kárpitos és díszítő készítette. Valóságos remekmű a kézműparnak s valóságos látványosság-számba mennek.

*** Betörési kísérlet a zálogházba.**
A csapó-utcai zálogházat az éjjel 3 csavargó majd kirabolta. Turiner Mihály péklegény, Korponai István és Korponai Sándor foglalkozás nélküli napszamosok bor mellett elhatározták, hogy nem maradnak szegény emberek tovább, hanem ha kell, gyilkolással is, de pénzt szereznek. Csak a Turiner érzékeny lelkiismeretén múlt, hogy a bankot ki nem rabolták. Turiner ugyanis amikor belopóztak a bank épületébe, valami ürüggyel megszökött társaitól és följelentette őket. — A kivonult rendőrök meg is találták a két mákvirágot, a kik eredeti módot találták fel a becsapott holmi kiváltására.

*** Próba tornaverseny.** Már tegnap délután volt, amelynek kivánatos szép idő kedvezett. Részt vettek benne a r. kath. gimnásium, főreáliskola, kereskedelmi akadémia s az ev. ref. főiskola növendékei. Összesen 720. Gyülekezési helyül az ev. ref. főiskola udvara szolgált. Innen 5 órakor indult el a 12 oszlopban felállított menet anárak vezetésével. Megragadó látványt nyújtott a különböző színű, szebbnél szebb tornaruhába öltözött ifjuság trombitaszó, dobpergés mellett katonásan lépő csoportja. A versenyterem az emelvény előtt való felvonulás után mindenik oszlop az előre kijelölt helyre állított fel. A próba a „Hymnus” éneklésével kezdődött meg, melyet Macsary Sándor ev. ref. főiskolai énektanár vezetett. Aztán Tóth Mihály tornatanár vezetésével megkezdődtek a rendgyakorlatok. Szépen, egyöntetűen végezték a növendékek az egyes gyakorlatokat, dicséretére torna tanáraiknaó is. A rendgyakorlatok után a különböző szergyakorlatokhoz való csoportosulás következett. A próba a „Szózat” hangjai mellett zárult be 7 óra felé. Tegnap is már szép érdeklődés mutatkozott a közönség részéről, mennyivel inkább várható ez a ma délután 4. órakor tartandó szép sikerrel biztató verseny alkalmával. — **Tornaverseny.** Városunk nem mondhatja, hogy benne az élet nagyója egyhangú; sőt inkább az alkalmak egymást érik itt, amelyek az embert izgalomban tartják. Az iskolák — ref. főgimnázium és pragerandia r. kath. algymn. reál és kereskedelmi akad. együttes tornaversenye ilyen lesz a mai napon délután 4 órakor a nagyerdőn. Testi és lelki gyönyört ad a jól edzett ifjúságnak, a testgyakorlati versenyekre kivonulása. Már maga a főiskola ud-

varára begyülekezése az egyes iskolákból alakult csapatoknak: innen az indulás és menetelés doépergés és trombitaharsogás közt szinte kebedagasztó és lelekmelő látvány, amely azzal a büszke tudattal van összekötve, hogy a jól edzett ifjuságban a nemze ereje van biztosítva, amely a szent baza hívó szavára mindig kész megmutatni, hogy nem kocsult el Árpád vére s él Magyar, áll Buda meg! — Azután a fejlődések s a tulajdonképeni versenyek következnek, amelyek szemlélése azt a jóleső tudatot táplálja bennünk, hogy Magyarország veszélyeztetése esetén a katonaságon kívül is kész hadsereggel bír, amely azonnal katoná lesz, mihelyt fegyvert kap kezébe. Jertek s lássátok. — **A tornai ünnepélyek zéjja** ir a ujabban a következő adományok folytak be: Debreczeni Kereskedő Társulat 1 db 20 koronás arany, fenyéri Zádor Lajos 1 db 10 koronás arany, Györy Kálmán 1 db 10 koronás arany, Békés Lajos 10 frt, Dóczi Imre 4 frt. A nemes czélu adományokért halas köszönetet mond a rendező bizottság.

*** Dóczi majális.** A csütörtöki nap egy évről való témát adott a Dóczi intézet kis és nagy leányainak. Ekkor folyt le ugyanis mindkét nembeli fiatalság legkedvesebb mulatása a Dóczy-majális.

Mennyi tánczosnő és meonyi tánczos!
Képviselve volt minden kor és rang. Az első gimnázistától kezdve a törvényszéki aljegyző urig mindenki udvarolt s az abéczés kis lányoktól a bakfisnak rossz akaratból sem mondható a g y leányig mindenki udvaroltatott.

A multság (este felé a kicsinyeket száműzték) hajnali három óráig tartott. Névsort a leglelkiesmeretesebb báltudósító sem volna képes írni. Sokan voltak s mind jól mulattak.

*** Műkedvelő előadás.** A debreczeni vagon-gyár alkalmazottai alakítandó ének és zeneegyletünk javára csütörtökön este, a Margit fürdő dísztermében műkedvelő előadást rendeztek, mely fényesen sikerült. A próbák a z a s s á g-ot adták elő a műkedvelők, a kik meglepő othonossággal és ügyességgel mozogtak a színpadon s megérdemelték azt a sok tapsot és kihívást, melyben őket a termet teljesen megtöltő közönség részesítette.

*** Vizsgálatok a r. kath. gimnáziumban.** A debreczeni r. kath. algimnáziumban az évvizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: június 8-án d. u. 5 órakor tornaverseny, jun. 19. magánvizsgálatok d. e. írásbeli, d. u. szóbeli, jun. 20., 21., 22., 23., 24. osztályvizsgálatok a d. e. órákban, jun. 26. d. u. 5 órakor ének- és tornavizsga.

*** Diákkongresszus.** A kolozsvári diákkongresszuson nagy lelkesedéssel fogadták a debreczeni ifjuság 10 kiküldöttjét, kik ilyen nagy számban az esetleges oláh diák demonstráció megakadályozása végett mentek. A kiküldöttek csak holnap éjjel érkeznek haza, addig — a kongresszusok bevett szokása szeriat — banketteznek ad infinitum, no meg hat tanácskoznak is.

A vasutasok táncmulatása és hangversenye. Az államvasutak debreczeni üzletvezetőségének tisztikara ma szombaton este tartja nagysikerűnek ígérkező táncszertélyt és hangversenyt a Dobos pavillonban. A hangverseny műsora a következő:

Haydn, Vonósnégyes. d. moll K. Szmazsenka Ernő, Wilhelm Soma és Pásztor Gyula urak.

2. a) Liszt F. Mignon dala. Szövege Goethetől.

b. Gounod Ch. Sérénade Szövege Hugó V-től.

c) Zimay; Hull az eső Éneklő Schillig Kálmáné urnó.

3. Scütt: Su te, Hegedűn előadja K. . . .

4. Grieg: Gordonka-Sonáta. II. Előadja Szmazsenka Ernő ur.

5. Mendelssohn Vonósnégyes. D dur. K. . . Szmazsenka Ernő, Wilhelm Soma és Pásztor Gyula urak.

*** Meghívó.** A debreczeni »polgári kör» saját pénztára javára 1899 J u n i u s hó 10-én (szombaton) a nagyerdői Dobos Pavillonban Rácz Károly zenekara közreműködésével Z á r t k ö r ű J u n i á l i s t rendez. Kezdkte este 8 órakor. Belépti-díj: személy-jegy 1 frt. családjegy 3 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirtalpilag nyugtáztatnak. Jegyek csak a meghívó felmutatása mellett válthatók és pedig Szent-Királyi Tivadar ur üzletében, a kör helyiségeiben (Tiszapalota I. emelet) és este a pénziárnál.

*** Gyászhir.** A „Hoffmann és Kronovitz nyomda” munkasnőjének S e r e s Rózának gyásza van: nagyanyja özv. K o n c z Jánosné szül. K o v á c s Erzsébet f. hó 2-ikán reggel meghalt 77 éves korában. Temetése holnap — Junius 4-én — d. u. 3 órakor lesz a Csemete utcai 17. sz. házbéli lakasuk helyéről a Kossuth-utcai temetőbe. — A résztvevő nyomdai személyzet osztozik szeretett munkasnőjük esaládi gyászában.

*** Jövő heti végtárgyalások.** 1899-ik év június hó 5-én hétfőn. Szabó Karoly ellen ragalmazás vétségéért. Sütő Miklos ellen erőszakos nemi közönsülésért. Karai Mihály ellen, s. t. sertes büntetéért. Jun. 7-én szerdán. Csibi István s társa ellen hamis tanuzásért, Kamarina Mór ellen, magánokirat hamisítás, Illés János s társa ellen, magánokirat hamisítás, Szarvas József ellen, s. t. s. büntette. Jun. 8-án csütörtökön. Tatár Gusztáv ellen, háórság elleni erőszak bünt. ifj. Safrány Imre ellen, hamis vad büntette, Ember József s társa ellen, halált okozott s. t. s. büntetéért. Jun. 9-én pénteken, Tóth János ellen magánlak sértés büntetéért. Balla Lidia ellen, lopás büntetéért, Safrány Antal s társa ellen lopásért, Maró Miklós ellen ragalmazás vétségéért, Béke Adam ellen, összbüntetés, Balogh Sándor ellen, összbüntetés. Ugyanazonapon itélhirdetések.

*** Castelar es Boulanger.** A boulangizmus viragzása idejében Castelar egyszer Párisba érkezett. Megkérdezték tőle, hogy ohajt-e Boulanger tábornokkal megismerkedni.
— Én? Minek? Ismerem! — válaszolta.
— Találkozott már vele?
— Sohasem.
Aztán gúnyos mosolylyal mondta:
— Nem ismerem és mégis ismerem; ez egy olyan s p a n y o l generális.

*** Páris öregei.** A legújabb statisztikai adatok szerint Párisban a 80 évesnél idősebb emberek száma 6386. Azoknak száma, akik 85—89 év között, vannak 2787, 90 évesnél idősebb 640 van, 95 évesnél idősebb 148, Száz évesnél korosabb ember 32 van.

*** Táncszertély.** S c h a f Janos táncz tanító 1896 évi június hó 4-én, azaz vasárnap a »Korona» című tánczteremben a tánczikolai tanfolyam bevégezése alkalmából próbatánczszertélyt egybekötött zártkörű táncszertélyt rendez. Kezdeté 8 órakor. Belépti-díj; Személyenként 1 korona. A tánczpróba műsora. 1. Francia négyes. Solo magyar lejtik, Kiss Esz-tike és Hevesi J. Levente (új magyar táncz.) Pas de patineuer.

*** Műkedvelői előadás.** Iparos ifjakkól álló társaság Junius 18-án a »Margit» fürdőben műkedvelői előadást rendez. Előadják az »I n g y e n é l ő k» című nepszínművet. A darabból a próbák már serényen folynak s az előadás igen sikerültnek ígérkezik. Jegyek előre válthatók özv. Kaliczky Józsefné, Reiter Nándor, Fuchs Imre, Kovacs József, Farkas Lajos üzlettulajdonosoknál és az összes szereplőknél.

*** Abelesné Bloch Hermin** nyilvános négy osztályu polgári leányiskolájában, Szt. Anna utca 13. sz. a következő tanévre való előjegyzések június hó 20-ától Julius 10-ig fogadtatnak el. Azon növendékek, kik ez intézet negyedik osztályát sikerrel végezték felvétothetők a tanítóképző I. osztályába, a posta és távirtda kurzusba és a női kereskedelmi tanfolyamba. Ez intézet első osztályába oly növendékeket vesz fel, kik az elemi iskola V. osztályát végezték. Nagy gondot fordít az intézet a rendes előirt tananyagon kívül a német és francia nyelv alapos tanítására. Ugy benulakó mint bejáró növendékek csak meghatározott számmal vétetnek fel.

* **Körözött okirathamisító.** Klein Márton nyiregyházi kereskedőt magán-okirat hamisítás miatt körözött a nyiregyházi kir. törvényszék, Klein Márton 59 éves veres bajsú, közepes termetű ember. Szakált nem visel. Magyarul és nemetül beszél.

* **Nyári szini előadások Kolozsvárott,** Kolozsvár sz. kir. város tanácsa egyhangulag engedélyt adott Krecsányi szinigazgatónak, hogy a nyári idény alatt Kolozsváron előadásokat tarthasson. A városi tanács a szinkör átengedéseért már fel is irt a miniszterhez. Krecsányi jövetelét az egész város nagy örömmel várja.

* **Díjlövészet.** Az 1899 Junius 1-én tartott lövészet eredménye: Díjat nyertek: Legjobb szeglvéssel Weszter István 10 koronás aranyat Legjobb körlovéssel Baám Miksa 2 koronát.

* **Az Olympia mulató nagy látogatottságnak örvend és a pártfogásra valóban rá is szolgál,** mivel a tagok mind igyekeznek a közönséget kellemesen szórakoztatni. Naponta apró bohózatok és egyveleg adatnak elő. Különös tetszésnek örvendenek az énekesnők Lipsey Olga, Raymond Margit és Bácskay Mariska. Megemléksre méltók ezeken kívül még a Scheiner gyerekek. Ma este igen érdekes bohózat, a Bogár Imre lesz előadva a társulat több tagja által. Az előadottak igen decedensek és családok által is látogathatók. A ki jól akar mulatni, menjen tehát a Gambirinus sörszarnokba.

x **A villamvilágítás rohamos terjedése,** nagy előnyösségénél fogva, a Siemens és Halske cég által létesített számos berendezések fényes sikereinél fogva is vált közzeggyőződéssé hazánkban is, hogy a mesteres világítások közt a legszebb, legjobb és legjutányosabb a villamvilágítási módszer: ez az első és a jövő; ennek bizonyítékai, hogy már Magyarországon is sok városban be van vezetve a villamvilágítás s igen sok helyen most van folyamatban annak létesítése; mert ott, ahol a világítási módszereket alaposan tanulmányozzák, felismerik, hogy a villamvilágítás a legegyszerűbb. A Siemens és Halske cég nemcsak hazánkban rendezett be számos villamvilágítási és erőátviteli telepet, hanem a Keleten is nagy elterjedést biztosított magának; az utóbbi időben Szerbiában létesített számos berendezést, még pedig oly sikerekkel, hogy ezek elismerésül I. Sándor szerb király a Siemens és Halske cég nevében, annak budapesti vezetőjét, Wiedenkeller Bélát a szent Száva-rend arany keresztjével s Molnár Lajos mérnököt pedig ugyanazon rend lovagkeresztjével tüntette ki. Legújában ismét Uzice város bízta meg a Siemens és Halske céget villamvilágítási és erőátviteli berendezéssel, mely a vízerő kihasználásával, mintegy 20 klm. távolságról vezetve, a világításon kívül egy most épülő nagy fonó és szövőgyár gépeinek hajtására is fog szolgálni.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

A debreczeni faúruraktár szövetkezet igazgatósága ismét nyilatkozik. Közli nyilatkozatában a kir. tábla végzésének rendelkező részét és magyaroztatja a már megállapított szabálytalanság keletkezésének történetét.

Nem tartom e helyet alkalmasnak arra, hogy polemiába bocsátkozzam és kimutassam, mennyire nem állja meg ez a magyaroztatás az észszerű kritikát. Azonban legyen szabad kérdés, hogyha már arra határozták el magukat, hogy közöltezik a kir. tábla végzését, miért közölte az egész terjedelmében és miért hallgatták el annak indoklását? Az indoklásból kitűnt volna, hogy a tábla, mely ép úgy, mint én, nem látta a szövetkezet könyveit, de látta mérlegeit és eredmény kimutatásait, ezekből meggyőződött az adó-

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

tartalékra vonatkozóan a feljelentésben mondtak igaz és helyes voltáról és éppen azért rendelte el a vizsgálatot. Persze: az igazgatóság szerint a tábla nem rendelt el vizsgálatot. Nézete szerint az, hogy a tábla a szövetkezet képviselőjének meghallgatására, az eljárás megfelelő kiegészítésére és az esetleg szükséges bizonyítékok kivételére utasította a törvényszéket, nem vizsgálat. De ha ez nem vizsgálat, akkor miként áll a vizsgálat és létezik-e olyan eljárás, melyet vizsgálatnak lehetne nevezni?

Különbözik nekem mindegy akár vizsgálatnak nevezik ezt az eljárást, akár nem. A lényeges ebben a határozatban nem az elnevezés, hanem a tény. A tény pedig az, hogy a tábla meggyőződött a szabálytalanság felforgásáról. Természetes azonban, hogy mivel a tábla a rendelkezésére állott okmányokból csak az adótartalék tekintetében győződhetett meg állítóan helyes voltáról és ennek következtében a vizsgálatot csak erre rendelte el, ezt pedig az igazgatóság kellően megmagyarázhatni véli, mivel hangosan veri mellét és világá kürtöli, hogy ő maga sürgeti az eljárást mielőbbi foganatosítását. Két körülményről azonban most is hallgat a bíróság. Az egyik az, hogy mivel az igazgatóság már egy fél évvel ezelőtt ismerte feljelentésem tartalmát, közé is tette a törvényszék végzését, miért nem kért a k k o r erre nézve vizsgálatot, miért nem mondta meg a k k o r, hogy miben áll az adótartalék eltűnésének története és miért akarja a törvényszék formai indokai úgy feltüntetni, mintha a hozott végzés érdemlegesen bírálta és utasította volna el feljelentésemet? A másik pedig az, hogy ha az igazgatóság tényleg azt hiszi, hogy a bírósági eljárás során sikerülni fog feljelentésem alaptalanságát bizonyítani, miért nem kéri önmaga az eljárásnak a feljelentés egyéb és az adótartalék leírásánál sokkal fontosabb pontjára való kiterjesztését? Ez lenne az egyedüli mód arra, hogy ármanykodásom alávaló voltát bizonyítsa; de mindaddig, míg ezt nem teszi, hiábavaló dolog bünvádi feljelentéssel fenyegetődni és azt hangoztatni, hogy az én hatam mögött a concurrencia áll. Engem az elsövel megijeszteni, a nagyközönséget pedig az utóbbival félrevezetni és ez által figyelmet a dolog lényegétől elterelni amugy sem lehet. Debreczen, 1899. jun. 1.

Popper József.

Szerkesztői üzenet.

Dr. Sz. B. urnak az Agence de Paris főszerkesztőjének Parisban. A Debreczeni függetlenségi és 48-as párti politikai lap — fájdalom! — nincs abban a kedvező anyagi helyzetben, hogy az A. d. P. c havi 5 frt díj fizetése mellett járatását magának biztosíthatná, pedig igen nagyra becsüli ezt. Minthogy uraságod — úgy tudjuk — velünk egy elven van, mind politikai, mind polgar-társadalmi tekintetben, tehát vele egy irányban egy cél felé küzdünk, amelyben becses lapjának segítségének nélkülözését nagyon sajnosan éreznék: kérjük, hogy küldje azt lapunk számára tovább is díjmentesen. A közös célra teljesített munka megjutalmazásának tekintse ön ezt!

Borivóknak, kik a bort savanyuvízekkel szeretnék vegyíteni, mindenképpen eözt

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
Savanyú-kút

Ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak felette kellemetes, ingerlő mellékhatást ad, annélkül, hogy azt fétetere festené.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).
Idény kezdete április 30-án.
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL
Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő.
Villamos-vasut összeköttetés a fővárossal.

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemőket, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

M O H A I ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénavegyékennyel fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavával fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen hűtő, hűgajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

000 | Idény május 1 — Szeptember végéig.

Gleichenberg gyógyhely.

Josolva van a gégefő, a légzőszervek és az emésztő szervek betegségeinél. Nem ajánlható: sorvadásnál

GYÓGYESZKÖZÖK: Égvényes, földes források, savó, tehén-, és kecske tej (száraz takarmányból), kefir-fernyő- és gyógyszerbelégzések, források-belégzés külön kabinokban, pneumatikus kamra, szénsavas aczellés habzó-fürdők, nidegvíz-gyógyintézet.

Felvilágosítás és prospektus ingyen. Lakások megrendelhetők a gyógyhelyigazgatóságnál Gleichenbergben.

Villamvilágítási géptelep

ugy mint: egy 16 ló-rejű gázmotor, egy dynamo-gép hajószíjjal s az összes nozzavalo keszulekkel, használt de kifogastalan állapotban igen jutányosan eladó.

Érdeklődők sziveskedjenek a címért ECKSTEIN BERNÁT hirdetési irodájához

Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz. fordulni.

osty
minőség

Alois
Vezérügynök
Frigyes B

Globu

Bestes Putz
EXTRACT
Bestes Putz
Bestes Putz

Valódi ezze
Vörös cs

Dobozok 5,

Fritz

a

Haszon

A d

tulajdonát

fekvő koc

228 ho

szánt

az 1900

egymást

forintban

kikiáltási

nagyi hiv

12-én d.

árverésen

időre a b

nak meg,

előtt bna

árverelő k

bérleti eg

nagyi hiv

hetők.

Debre

Coll

Egy üveg ára 1 frt 40 kr.

Már 35 év

nagyobb ka

erősítésül

erők vissz

után az ideg

teiben, trai

munl

Kwizd

cs. és kir. oszt

Kerületi g

Legfinomabb karlsbadi
ostya és lepényke
 minőség tekintetében felülmulthatatlan, gyárt
 és küld
Alois Frank, Troppan.
 Vezérügynök Magyarország részére: Dillmont
 Frigyes Budapest, Kertész-utca 55.

Globus-tisztító-kivonat

többszörösen kitüntetve,
a jelenkor
 elismert legjobb
fém-
tisztító-szere
 és sokkal jobb,
 mint a tisztító-kenőcs.
 Minden kísérletet
 okvetlenül állandóhasz-
 nálat vált föl.

Valódi ezzel a védjeggyel:
Vörös csik globussal.
 Dobozok 5, 8 és 15 kr-ával mindenütt kaphatók.
Fritz Schulz jun., Leipzig
 a tisztító kivonat feltalálója. 62.

Haszonbérbe adási árverés.

A debreczeni ev. ref. collegium tulajdonát tevő Tisza-Füred határában fekvő kőcsi pusztai. kataszter szerint **228 hold 1423** -öl területű szántó és kaszáló birtok az 1900 évi január 1-től számított három egymást követő évre, évenként 1750 forintban megállapított bérösszeg, mint kikiáltási ár mellett a collegium háznagy hivatalában **1899 évi június 12-én d. u. 5 órakor** megtartandó árverésen haszonbérbe adatik. Mely időre a bérleni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverés megkezdése előtt bánatpénzül 875 frtot kötelesek az árverelő küldöttséghez lefizetni s hogy a bérlési egyéb feltételek a collegium háznagy hivatalában bármikor megtekinthetők.

Debreczen 1899. május 25-én.
Collegiumi ügyészi hivatal.

Or. és kir. szab. mozdító lovak részére.
 Egy üveg ára 1 frt 40 kr.

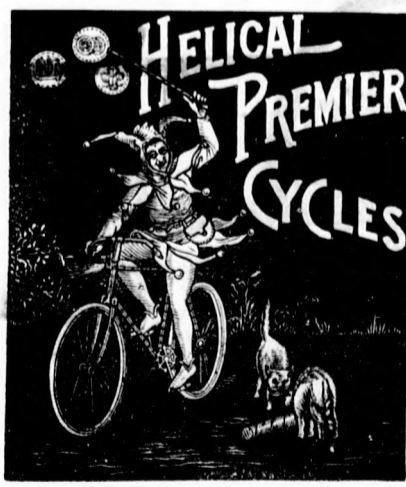
Már 35 év óta az udvari istállóban és a nagyobb katonai és polgári istállóban erősítésül nagyobb társadalmak előtt s az erők visszaszerzésére farsztó menetek után az idegek merevsége s nyílalások esetiben, trainirozásnál a lovat rendkívüli munkabírásra teszi képesé.

Főraktár: 1.
Kwizda Ferencz János
 os. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító.
 Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Benzin és gázmotorok
 fekvő és állókivitelben, valamint **petroleum-mozgonyok**, előbbiek **malmok**, léglagyrak, gépműhelyek és más ipari üzemekre, utóbbiak pedig **gazdasági czéloka**, gyárt és szállít felülmulthatatlan kivitelben
a svájci
mozdony és gépgyár
Winterthurban.
 Rendelések és felvilágosítások miatt sziveskedjék a magyarországi vezérképviselőnk fordulni:
Bendel Gusztáv
 BUDAPEST, V., Váci-körut 80. sz.
 Különlegességek az összes gépek és műszaki kellékekben és technikai ipar részére.

Arjegyzékek ingyen.
 Költségvetések kívánatra azonnal.
 Legolcsóbb üzem.
 Kitűnő gyártmány.

Meghívó
 A Debreczen-hajdunánási h. é. vasut részvénytársaság
 1899. évi június hó 25-én délelőtt 11 órakor
 Debreczenben a városháza nagytermében
rendes közgyűlést
 tart, melyre a részvényesek az alapszabályok 15. és 18. §-aira való figyelemzettel és annak felemlítése mellett, hogy a részvények Debreczenben a „Közgazdasági bank”-nál, Budapesten a „Magyar ipar- és kereskedelmi bank”-nál és Bécsben a „Wiener Bankverein”-nél letéhetőek, tisztelettel meghívotnak.
A közgyűlés tárgyai:
 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
 2. Az 1898. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyemény feletti intézkedés és a felmentvény megadása.
 3. Az alapszabályok értelmében megüresedett igazgatósági helyek betöltése.
 4. Felügyelő bizottsági tagok választása.
 5. Jelenléti jegyek értékének megállapítása.
 6. Az igazgatósági tagok számának szaporítása az alapszabályok 25. §-ának módosításával.
 Az évi mérleg és zárszámadás az igazgatóságnál közszemlére kitétetik.
 Debreczen, 1899. évi május hó 27-én.
 Az igazgatóság.

The Premier Cycle Co. Ltd.
 Coventry (Anglia)
 Eger (Csehország)
 Nürnberg-Doos.
A Continens
 legnagyobb kerékpargyára.
 Képviselő Debreczenben: **Bauer és Társa.**

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER
 Linimentum Capsici compos.
 Ezek hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
 RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Hirdetmény.

Hivatkozva Egyház-tér 3. szám alatt szerzett jó hírnevemre, van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy újból

Varga-utca 23 sz. alatt

a mai kornak megfelelőleg

Vegyészeti ruha tisztító
és
javitó intézetet nyitottam.

Elvállalok tisztítás és javításra mindennemű férfi, női ruhákat, pipere és háztartási cikkeket, sokkal jutányosabban és szebben elkészítek, mint bárhol is. Kivonat az árszámításból:

Egy férfi öltöny 1.20-tól 1.60-ig.
Női ruha 80 krtól 2.50-ig.

Magamat továbbra is a n. é. közönség pártfogásába ajánlva

kiváló tisztelettel

SÉLLYEI JÓZSEF.

Novemb. Bozóki János jó hírnevű órák Egyház-tér 3. szám alatt munkát elvállal.

Levelezőlapon vett értesülésre azonnal megjelenek!

Ügyes ügynökök fix fizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek a Nemzeti baleset biztosító részvény-társaság (népbiztosítás) debreczeni főügynökségénél Arany János-utca 3.

Alapított 1865-ben.

A legszolidabb gyártmányu új és átjatszott
ZONGORÁK,
PIANINÓK

és

HARMÓNIMUMOK

legolcsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett

HECKENAST GUSZTÁV

hirneves zongora-eladási intézetében.

Budapest, most: IV. Gizella-tér 2. sz., (a Váci-utca sarkán.)

Ehrbar, cs. és kir. udvari zongora-gyár, továbbá Schiedmayer és fiai stuttgarti udvari zongora-gyár és Thuringia Organ Co. harmonium-gyár egyedüli képviselője Magyarországon. Árjegyzék ingyen.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Borszék

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmezyében, a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama: Jun. 15.—Szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan az igazgató ág által szubventionált gyorskocsikon.

E gyorskocsikra előjegyzést tehetni Miklós, Görög vállalkozóknál Sz.-Régen.

Déli utirány: Brassó, Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya, megrendelhető igazgatóságnál Borszék.

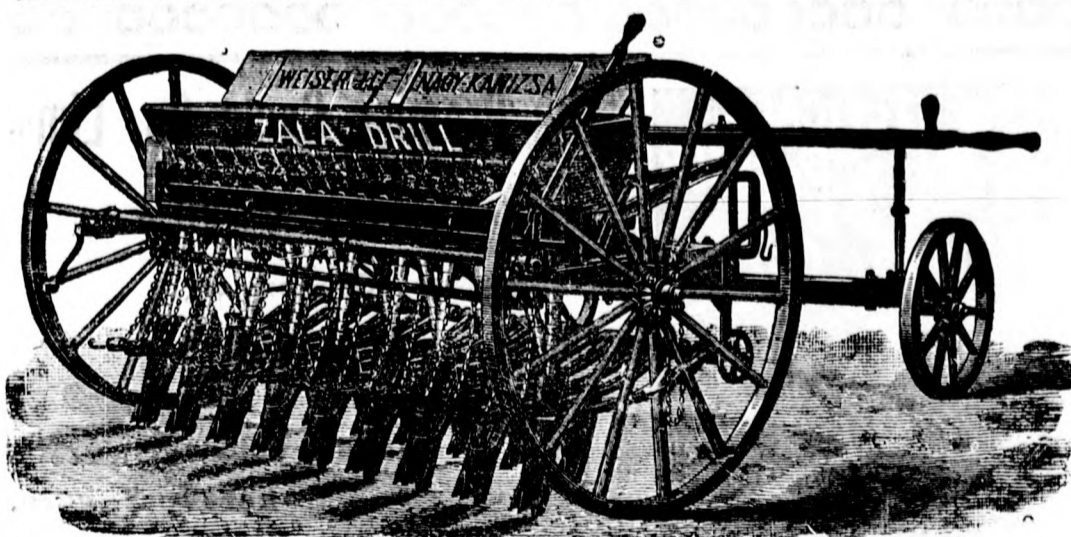
Kapható mindenütt, Debreczenben: Csanak József, Szabó Zsigmond, Kontsek Géza és Félegyházi János uraknál.

Fürdőre, borviz üzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegyzékkel szolgál

a fürdő-üzlet igazgatóság, Borszék.

Posta és távirtda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvető-gépünk, a melynek elnős ujitásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmét nyert,** továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

eredeti amerikai **Planet jr.** kukoricza kapákat.

Raktáron tartunk: Szecska-vágó, répa-vágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

A tudomány szenzációja.

Azok a szegény, sápadt, sovány emberek, a kik ha gazdagok, Abáziában, Szan-Remóban töltik napjaikat, ha pedig szegények, a Varosligetben keresik a verőfényt, bizonyára örömmel hallják majd annak a köyvnek hírét, amely mostanában a párisi orvosi könyv-piacon méltó föltűnést keltett. Beclere dr., egy párisi kórházi orvos adta ki nagyszamu kísérletei és bő tapasztalatai eredményeképen Les rayons de Röntgen et le diagnostic de la Tuberculose cz. nagybecsű munkáját, amely hivatalosan a tüdővésznék nem szorosan gyógyításában, hanem inkább lehető legkorábbi fölismerésében egy új éra alapját megvetni. Mert éppen a korai fölismerésben rejlik egyszersmind a gyógyításnak is a titka.

Aksziómája ugyanis a modern orvostudományának, hogy az igen korán, még csirájában fölismerett tüdővész a megfelelő higiéniai és diätetikai tényezők felhasználása mellett gyógyítható. Hiszen akárhaunak közölünk akad ismerőse, a ki valamikor talán vért is köpött s ma viruló egészségnek örvend.

Beclere dr. a tüdőnek Röntgen sugarakkal való átvilágítása útján azt tapasztalta, hogy az ep tüdő a sugarakat teljesen átbocsátja, tehát az érzeny arnyékmezen a tüdő képe nem jelenik meg.

A bpesti klinikán végzett vizsgálatok is mutattak, hogy a mellkasi szervek közül egyedül a folyton mozgó szívnek homályos konturjai láthatók. A párisi Szt.-Antal kórház óriás beteganyagán végzett nagyszamu fényképfelvételek azt demonstráltak, hogy mihelyt a tüdőben a legcsekélyebb tüdővészes elváltozás van, sőt csak lappangó, ugynevezett latens tuberkulózis eseten is, a tüdő átlátszóságából veszít, minélfogva a fénytörlőgő ernyőn konturok jelennek meg.

A rohamos haladást tekintve, mely a művészet és technika terén századunkban dominál, en már magam előtt képzelem a kort, midőn tüdőfotográfusokká avanszált orvosok fognak, barátságos arcot kérve tőlünk, légzőszerveinkről fölvételeket készíteni, a midőn a család minden egyes tagjának meg lesz a zsebében a tüdő-képe, amelyet a háziorvos hónapról-hónapra revidálni és kontrollálni fog. Meg lesz minden családnak a tüdőalbuma a rokonok és jóismerősök tüdő-képeivel. Lesznek képes levelező lapok híresebb emberek tüdejével, Szublimathy Lyzolin dr. egyetemi tanár tüdő-fényírdat fog nyitni, ahol a n. é. kö-zönség jól és olcsón lesz kiszolgálva és minden megrendelő, csinos alkalmi ajándékban részesül; a Varosligetben lesznek amerikai gyors tüdő-fényképezők, a váci-utcai kirkatokban pedig kedvelt primadonnák tüdő-képei fognak diszelegni. A tavaszi tárlaton visszautasítanak majd szeceszionista izű groteszk tüdő-képet, híres specialistáink pedig udvari tüdő-fényképezékké válnak.

Adjuk azonban meg dr. Beclere munkájának és fölfedezésének azt a komolyságot, a melyet megérdemel s nézzük csak azt az általakulást, amelyet társadalmi életünkben, az a javulást, melyet közegészségügyi viszonyainkban előidézni, hivatalosan van.

A számítás megállapított módszere szerint kétszer annyi tüdővészes beteget lehet fölvenni, mint amennyi egy évben a halálozás száma; ezek szerint Magyarországon 450 ezer tüdővészes beteg van. A tényezők, a melyek a veleszületett diszpozíció kivül a betegséget fejlesztik a nevelés, iskola, katonaság, rosszul választott eletpálya, a házasság és tartózkodás helye.

Ha már most lesz a kezünkben egy mód és eszköz, amelylyel a tüdőben lappangó betegséget fejlődésének legelső, azaz még gyógyításra képes fokán fölismerhetjük, hatalmunkban áll majd a helyes ut megválasztásával a bajt meg csirájában elfojtani, tovaterjedését megakadályozni. Ha tudni fogjuk, hogy a szoptató anya tüdeje a Röntgen-képen gyanus arnyéket vet, megtiltjuk gyermekének szoptatását, n-hogy az ártatlan csemete az anyatejjel szívja magába az öldöklő mérget. És bár a dajkával való szoptatásnak, ugy morális, mint egészségi szempontokat véve

figyelembe, az orvos sohasem barátja, ebben az esetben két élet sorsa forog kockán: az anya gyöngítése és a gyermek fertőztetése. Az olyan gyermek, a kiben gyökeret kezd verni a kór, nem lesz kénytelen görnyedt testtartással napokat tölteni az iskolatermek kétes tisztaságu levegőjében; vidéki rokonainal a szabad természet örömeit élvezve, fenyvesek levegőjében szedi magába majd az élet-erőnek azt a fokát, a mely minden bajt sikeresen leküzdve, őt a társadalom hasznavehető tagjává teszi.

Nem tagadhatjuk, a tudomány eddigi állapota nem ad módot a katonai orvosnak arra, hogy a szervezet oly minuciózus folyamatait képes legyen kívülről fölismereni, mint a melyekben a kezdetleges tüdővész magát dokumentálja. Képzelmük el már most azt a szegény tuberkolotikus jelöltet, a katonai élet kényszerítő fegyelmé alatt végig csinálva mindazokat a nehéz gyakorlatokat, a melyeknek terhét még a legerősebb is megsínyli. Van e jobb melegágya a tüdővész bacillusainak, mint egy szokatlan munkától és táplálkozástól meggyöngített sovány testben? És valóban számtalan eset bizonyítja, hogy egy-egy szegény rekruta az abrikolás 4-dik hetében már vért köp, a 6-ik heten már a szuperarbitrirung alá kerül, nemsokára pedig megtört állapotban szüleihez, no meg a szegény körorvos nyakába, aki a gyors sorvadásal szemben tehetetlenül áll. De ne feledjük egyttal azt sem, hogy az a beteg katoná, valamint az iskolásfiú is, mindig társaival tartózkodván, másokat is inficiál s kiszámíthatlan bajok okozójává lesz.

Mennyi bajt előz meg s mennyi boldog jövőt terem meg majd az orvos, ha a pályaválasztás fordulópontjához érkezett ifju tüdejét megvizsgálja, eldönti azt, hogy ki mehet az íróasztal mellé s ki siessen gazdászni a szabad természetbe, hogy kinek mérge az izgatott életü lateiner-pálya s kinek orvosság a falu csöndes magánya.

A kiben a kór csiráját fölfedezi, azt oly helyre fogja küldeni jövőjének megállapításáért, a hol a meteorologiai és talajviszonyok különösen kedvezők s a hol magát egész életében jól fogja érezni. Ismertem egy embert a ki Budapesten beteg, tehetetlen csontváz volt s ma Abbáziának leggazdagabb és legegészségesebb órasa.

Nem mulaszthattam itt el egy oly tényező méltatását sem, melynek sorsával egyttal a jövő generáció sorsa is egybe van forrva és ez a házasság illetőleg a háza társak megválasztásának kérdése. Nem fináncziális, nem szocialis tisztán egészségi szempontból, különös tekintettel a tüdővészre. Kétségtelen tapasztalat, hogy a tüdővészt a gyermekek szüleitől öröklik s tessék elképzelni Magyarországon jövőjét, ha a fentebb említett számadatok állandóan tovább fejlődnek. Igaz ugyan, hogy nem állhat valakinek, orvosnak vagy bárkinek a hatalmában, még egy beteg ember sem, a házasság boldogságától eltiltani, de azt bizonyos föltételekhez szabni a társadalom érdekében, igenis joga és kötelessége.

Ezenyit a párisi doktor munkájának általakító hatásáról. És látva az örömpirt, mit soraink olvasása némely szenvedő embertársunk arczára varázolt, nem hiu reményekkel kecsegtetjük magunkat, midőn a közel jövő föladatainak tekintjük a tüdővészesek számának csökkentését. Ha még addig rendezve, befejezve lesi a magyar társadalom által leikésedéssel fölkarolt szanatórium ügye is, akkor Magyarország negyedmillió hasznos honpolgárral többet fog számítani.

Félhomályban.

I.

Ott ültünk némán, édes félhomályban,
Te elmerengve s égő vágyban én.
Álmod hová szállt s kié volt a vágyam,
Titok maradt az, szívünk rejtekén.
Talán a mult viharzott át előttem
S előttem halkán tünt fel a jelen . . .

. . . Neked talán már bántó, kínos álom
S nekem már kínos vágy a szerelem . . .

Hidd el, mi csupán csaljuk a világot,
Arezunkon is hazug az ifjuság,
Én nem török le illatos virágot
S neked sem kell már soha mirtusz-ág.
Én az álmod szeretném visszahozni,
Te tán szívembe vágyat oltanál, —
Küzdünk egymásért hasztalan, hiába:
Köztünk a multnak tiltó romja áll! . . .

II.

A szivedből egy-egy sóhaj
Átnyilallik a szívembe . . .
Egyedüli kincs tetőled:
— A mit adhatsz még nekem —
A szivedből egy-egy sóhaj . . .

A szivemből egy-egy sóhaj
Átnyilallik a szivedbe . . .
Oly kevés maradt a multból . . .
A mit néked adhatok:
A szivemből egy-egy sóhaj . . .

III.

Ne vádoljunk senkit a multért,
A vád már ugy is hasztalan.
Talán másképp lehetett volna, —
Most már . . . mindennek vége van!
Ugy szeretnék zokogni, sirni
A sirra ébredt vágy felett, —
De ránézek fehér arcodra
S elfojtom, némán, könyemet.

Várunk a csendes félhomályban
Valami csodás balzsamot,
Mely elfeledtet mindent, mindent
S meggyógyit minden bánatot . . .
Leolvasom sápadt arcodról
A rád erőszakolt hitet
És megdöbbenve, sejtem, látom,
Hogy nem hiszel már senkinek! . . .

IV.

Nekünk is volt még fiatalos lelkünk,
Mi is tudtunk még hinni valaha.
A mi hevünk volt, mind elfecséreltük
S a mi hajnal volt, az most éjszaka.
Te ott a deszkán ki nem oltott vágygyal
Hamvadsz el lassan, némán, egyedül,
Én meg, szakítva emberrel, világgal
Bolyongok árván, temetetlenül.

Nekünk is volt még fiatalos lelkünk,
Magasba vont és így — a porba vitt.
Megnyugvás utját epedve se leltük,
Szívünkéből végkép elszállott a hit . . .
. . . Olyan a szinpad, mint a lant világa,
Kifosztja lelkünk s lelket még sem ad, —
A boldogságért küzdünk, mindhiába:
Boldognak lenni nekünk nem szabad! . . .

V.

Nem jó kép itt az „őszi napsugár”,
Mit mi érzünk, nem késő szerelem.
A szerelem nem száanalomra vár
S te száanalomból érzel csak velem.
Én reszketek egyedül elkarhozni,
Magammal vinném beteg lelkeket . . .
De végzetünkkel mindhiába küzdünk:
Nekünk együtt még halni sem lehet! . . .

Ady Endre.

Ő nem ur.

Ha valami nagy ur volna, hát akkor most
a hogy elmondom a históriáját, nem tenném
ki az igazi nevét, hanem elkeresztelném valami
másnak. Tudvalevő dolog, hogy a nagy urak
rendesen szégyenleni szokták, ha a saját histó-
riájukba belekerül valamikepen a nevük.

Frank Samu azonban nem fog megütközni a dolgon; két okból nem: először, mert ő semmi dolgon sem szokott megütközni, másfelől pedig — es főképp — mivel már nem bánja, akármilyen legyen a világból.

Szükségtelen mondanom, hogy Frank Samu egy cseppet sem ur; minden egyéb a világon, de nem ur. Nem hangsúlyoztam ezt a szót, ha ő maga nem mondaná el azt, valahányszor csak van, a kinek elmondja.

— Mert nem gondolod azt fiam, hogy én ur volnék az emberek között eféle ruhában. Kiégne a szemem!

Mert, édes fiókám, nézd el, így lévén, illik nekem ez a czondra nagyon. Hogy lyukas a háta? Ne nézzék azt az emberek. Szembe rózsám, ha szeretsz! Már en csak ezt tartom. Hogy elől is lyukas? Oh uram istenem hány-szor mondjam már, hogy nem vagyok ur! — Na, mit nézed a térdemen azt a kicsi hiányos-ságot? A csizmaszárban nézd meg ezt a nadrágot! Tiszta új. Sok helyt még a szőr se kopott le róla! Majd tavasz felé, a mikor legyűröm a csizmaszart, akkor meglátod. Hogy hol a kalapomról a karima? Már édes fiam, ha te azt se tudod, hogy ezt a kalapot csak kegyelemből hordom a fejemen, hát akkor semmit se tudsz. Az Isten adjon meg; dolgom van, megyek. Az a szerencsem, hogy nem vagyok ur, mert kiégne a szemem!

Ezeket mindenkinek elmondja a faluban. Hallottam, a mikor levett kalappal mondotta el a papnak s a mikor az elfordult tőle, leült a földre egy tömzsi gyerek mellé s annak adta elé az ő dolgát.

— Kiégne a szemem!

Kiégne a szeme! Vén, összetöpörödött embernek égne ki a szeme, a melyben nincs semmi tűz! Tömlőczjáró embernek égne ki a szeme? Hallott valaki ilyent?

A gyermekhez való beszédét ezzel végzi:

— Most pedig eredj, hátra ne nézz, mert en megyek oda, a miről ne tudjon a gyermek!

Hogy hova megyen Samu? Bizony tud arról meg a gyermek is: ki a Dombtetőre. Ott lakik a felesége. Leül a sirjára s kivesz a czondrája alól egy üveget. Bolond ember Samu, világosan látszik a dolgaiból. Egyedül inatna meg a pálinkáját és a felet ráönti a dombra. A mennyi vadvirág van rajta, azt mind kiöli vele. A vereshangyák nyakra-főre szaladnak széllel a zombéklyukból, a melyet a domb fejéhez hordottak.

Az egész sir úgy néz ki, mint egy vakandoktúra. Valami karó van beütve fejfájánál, arra később rátamaszkodik az ember. Szemét raemeli az alkonyodó égre s a mint raveti sugarait a nap, úgy megcsillog, mintha tüzláng égne belül.

— Osszuk meg asszony, hallod! Ne hidd, hogy bolond vagyok, a miért kijárogatok ide hozzád. Osszuk meg ezt az aldómat és maradj aztán békén. Engem, ha este van, ne habor-gass! Már most megmondom neked, a mi a szivemen fekszik. Ugy van a dolog, hogy én már kiszenvedtem a büntetést, legyen elég. Érted? Legyen elég; azt akarod talán, hogy megbolonduljak? Lemenjek odá hozzád? Nem. Az élet szép.

Te hibáztál, a mikor rávettél, hogy reád emeljem a kezemet. Azt mondtad, hogy nem erdemes a nyomoruságot tűrni; jó, hát aztán miért nem hitték el azt nekem az urak, miért büntettek engem tömlőczczel? Igaz, magammal is kellett volna, hogy végezzek akkor, de hát a mint gondolkodtam, úgy találtam, hogy az élet szép. Ha nem gondolkodtam volna, most en is ott volnék, a hol te.

Elismerem, hibáztam, a miért nem volt bátorságom utána menni, de hát megbüntettek. Béküljünk ki, hagyj békét nekem, hogy éljek. Aldómat a kibekülsé! Igya be a részedet a föld, zárva tartsa koporsódat... Aztán békét hagyj.

Meggazítja vállán a czondráját s lassan lebalag az utcára.

— Hol jártál Samu, kérde tőle ez is, az is. A gyerek is meglegezi.

— Kinek mi baja vele? szól oda mogor-van s halad csendesen a maga útján.

— De nekem van! — riad rá a korcs-

máros s berángatja az ivóba. — Itt jártál, láttalak. Mit csináltál a félüteressel? Loptál, czudár!

— Az Istenre kérem, szomszéd, meghall-ják az emberek.

— Mit! Hát te is adsz az emberekre! Tolvaj. — Hé, emberek, lóptál!

A hogy rángatta, lökdöste, a kezében maradt a czondrája; Frank Samu a szegletbe húzódott s igyekezett rahuzni a vállára a rongyait. Reszketett.

— Nem teszem többet; nem is loptam, kölcsön vettem csak: áldomásra.

— Áldomásra, te? Ugyan kívül áldoma-szótál? Mondd meg na, halljuk! Hazudj vala-mit, te czéger!

A vén ember arca kipirult, a szemét a lámpára veti; egy pillanatra a tiszta értelem székraja lobbant fel benne.

— Nem mondhatom meg. Szégyen em.

— Hazudsz! — kiáltott rá a korcsmáros, loptál!

— Jó. Hát loptam, kaptam fel makacsul a szót. Vigyetek a tömlőczbe.

Elindult az emberek között a faluháza felé.

— ... Kiégne most a szemem — gon-dolta magában. — Azt hitte, hogy a mennyi ur lop, anóak mind kiég a szeme.

Roza Bonheur és a walesi herczeg

R o z a B o n h e u r, a világhíru festőnő, — aki tudvalevőleg mindig férj i ruhában járt, — egy napon sokaig bolyongott a Fontainebleau-i erdőben. Va ami hangulatos képtárgyat keresett egy poetikus erdő-részletet, egy erdekes formájú lombos régi fat, a min a déli nap sugara csillogva átszűrődik. De hiába, akárhányszor belefogott a vázlatba, mindig abbahagyta. Nem tetszett neki se fa, se nap-sugar, semmi, még egyszer semmi sem tetszett neki ezen a napon.

Epeo megint bosszusan összecsapta a vázlatkönyvét, a mikor egy angol társaság közeledett feléje. Az egyik uriember meg is szólította őt, elmondván, hogy az erdőben el-tévedtek és nem találják meg a helyes utat. Rosa Bonheur a ki kiűnően beszelt angolul, amugy is megunva már a thema-keresést, készséggel vállalkozott arra, hogy kivezeti a társaságot az erdőből. Utközben angolul beszél-gettek, de amikor kiérték az erdőből, az egyik ur kezét nyújtott neki és tiszta kiejtésű fran-czia beszédben köszönte meg a szivességet. Majd így szólt:

— Valóban igen szeretnék egy nagyobb képet öntől. Művészetének föltétlen bámuloja vagyok. Tudom, hogy ön kicsoda. Rosa Bon-heur. És amikor a művész nő meglepetve, csu-dálkozva nézett rá, a férfi udvariasan meghaj-totta magát, kezét csókolt neki és így mutat-kozott be:

— En a walesi herczeg vagyok.

Az antiszemitaizmus — Ro-mániában.

Minden jel arra mutat, hogy az antisze-mita zavargások már régebben elő voltak ke-szítve. Kiténik ez már csak azon tényből is, hogy a tömeg nagy részt vett, furkósokkal fellegyverkezve jelentek meg a czirkuszban s adott jelle tömegesen sorakozva vonultak a többnyire zsidók által lakott város negyedbe. Különösen a tatarasi külváros és jászváros környékének parasztsága, kiket kizárólag a fosztogatás és rablasi vágy vezetett a városba, kepezte zömét a nagy tömegnek. A népgyű-és-sonokai valóságilag versenyeztek a zsidók el-leni kifakadásokban és a vértázító beszédek nem is maradtak hatás nélkül. Röviden a népgyűlés bezárta előtt fél órákor felhang-zott a kiáltás: ki az utcára! s a tömeg, mely csak e felhívásra várt, a kijáratokhoz tolt, hogy antisemita hirdető tablák elővi-tele mellett a zsidók lakta városrészekbe vo-nuljanak. Már ez uton rendkívül sok ablak-táblat zuztak be; czégtáblákat és kirakatokat törték össze, anélkül, hogy egyes rendőrök a

nagy tömeg láttára még csak kísérletet is te-hettek volna, hogy a pusztításnak elejét vegyék.

A szt.-háromság-tér elejére érve a tömeg szemben találta magát egy század gyalog csend-őrrel, a melynek azonban szemmel láthatólag utasítása volt, hogy lö-fegyverét ne használja.

Otábjé százados békés szétosztásra akarta a tömeget felhívni. Alig közeledett azonban a tüntetőkhöz, mikor súlyos furkós bottal fejbe vágta, úgy hogy vértől borítva földre esett. Pauz rendőrbiztosnak, ki mellette állott ugyan-csak furkós bottal beverték a koponyáját. A gyalog csendőrök képtelenek voltak a tömeget felhártóztatni, mely iszonyatos zsvaj köz-t előre nyomult, mikor egy melléktűzből lo-vasesendőrök vágatva a tömeg ele kerültek, de ezeket is közpörrel és furkós botokkal fogadtak. Borzasztó dulakodás tamadt, mely-nel mindkét részről számosan megsebesültek, végül azonban a lovas csendőrök is kénytele-nek voltak a jól szervezett tömeg elől vissza-vonulni. Ezt felhasználva a fosztogatók nagy csapatokban behatoltak az egyes épületekbe, bantalmazták a zsidókat és mindent szétzuz-tak, a mit magukkal nem vihettek. Az üzle-tekből a legértékesebb holmikat az utcára dobattak. Csak most érte-itették a helyőrsé-get, mely e y század gyalogságot küldött ki, mely a csendőrökkel együtt heves ellentállás után a tömeget szétkergette. A nyugalom csak este 9 órákor állott helyre.

Hétfőn a zsidó kereskedők nem merték üzleteiket kinyitni és taviratban fordultak pa-naszukkal Cantacuzino miniszterelnökhöz, a kinek tavirati utasítására a rendőrfőnök kiált-ványt bocsátott ki, melyben a zsidók személyi és vagyoni biztonságáért kezesseget vállalt és kijelenti, hogy mindeki ellen, a ki a csendet megkísérlelne megbolygatni, a legszigorubbau fog eljárni. Erre a zsidók ki is nyitották bolt-jaikat. Cantacuzino miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány el van tökélve a legerélye-sebb eszközökkel kedvet szegni azoknak, a kik az ország tekintélyét és híreét ily módon sérteni akarják. Vasárnap Bukarestben szin-tén antiszemita népgyűlés lesz, a hol már most meglették a legszeleesebb körü övintez-kesedéseket.

A szegedi mezőgazdasági országos ki-állítás.

A kiállítás igazgatóságának ülése.

A s z e g e d i m e z ő g a z d a - s á g i országos kiállítás igazgatósága f. hó 26-án B u j a n o v i c s Sándor elnöki-lete alatt ülést tartott a köztelken s több fontos ügyet intézett ismét el. A szőnyegre kerülő tárgyak biztos kiállítását nyújtottak már is arra nevezve, hogy a kiállítás fényesen fog sikerülni, mert nemcsak a kiállítási körök, de az egész ország területéről nyilatkozik minduntalan az élénk érdeklődés, hanem egy a földművelés-ügyi kormányzat, mint a megyei és városi hatóságok, sőt a birtokos osztály, vállelve igyekeznek közreműködni annak tanulságo-sa tetelére. A földművelési mi-ni s z t e r i u m ismét számos jelét adta annak, hogy mily melegen támogatja működé-seben a rendező bizottságot; a meheszeti kongresszus rendezésére 1000 frtot adomá-nyozott; a gazd. egyesületek által rendezendő kis gazda tanulmány kirándulásokat a szegedi kiállítás utbaejtésével kötötte össze; a kiállítási alap segélyezésére ismételten 3000 frtot adományozott; az állatkiallítás egyes épületeit és számos felszerelési eszközt a kiállítás céljaira odaajándékozta, a kiállítási körzet földműves iskoláit utasította a kiállításra való részvételre; végre az évenként beszerzendő s a köztenyesztés emelése céljából kiosztásra kerülő tenyészanyagot, a kiállítási baromfiak-ból fogja bevasárolni. — S z e g e d v á - r o s t a n a c s a 5000 frtot folyósított a kiállítási alap számára s engedélyt adott a terület villamos világításhoz szükséges vezeték Am. kir. á l l a m v a s u t a k i g a z - g a t ó s á g a a kiállítási tárgyak szál-

lításánál 5 latogatókn tositott, m tályon III. jegy hasz külön von állomásain körzetben hogy Czeg egyháza, l Halas varo Arad, Csú gazd. egye rendeznek.

Bejel magyar ha Budapest szegedi ki manyoztak frtot s a aranyat. M az igazgat állala, no meg fogjak

A szegedi

A ki zökben k nyeremény korona ért szeszgyár 15.000 kor kazalozóva egy 1 1/2 ló 1000 kor.

nyeremény lombrende kor. ért.: 4 2 marham takarmanyf kocsi; tíz 4 db soros törő heng 1 járgányve meny 200 henger, 1 ka 1 egyfogatu vágó, 1 rep 100 kor.

talyigával, manyapritó meny egyen-pora-fec-ke kapáló eke szeszaram-g 20 kor. ért.

teménye, 50 nye, 50 db g 20 db méhé hazipari cz kor. ért.: Az első fón mintaszerű csereli be a Az összes Szegeden k be, 20% l tetnek.

Bácska

A Bács et választm képviselő in gazd. egyes az egyes na szegedi orsz egyesület is összeggel já a célra 100 elt választv Nandor és lasztva.

A vála keresse fel feltehető, h venni és bu A megye at szolgáiraka mogassak.

Lókiá

A szeg kapcsolatab

lításánál 50% kedvezményt adott; a kiállítást látogatóknak pedig kedvezményes utazást biztosított, mert I. osztályon II. oszt., — II. osztályon III. oszt. és III. osztályon fél III-d oszt. jegy használatával lehet utazni; ezenkívül külön vonatot indít a kiállítási körzet nagyobb állomásairól. — Irodavezető bejelenti kiállítási körzetben végzett körútjának eredményeként, hogy Czegléd, Nagy-Körös, Kecskemét, Félgyeháza, Hódmezővásárhely, Szabadka, Baja, Halas városok, továbbá a J.-N.-Kun-Szolnok, Arad, Csanád-, Békés- és Csongrád-megyei gazd. egyesületek gyűteményes kiállításokat rendeznek.

Bejelentik, hogy a német-osztrák-magyar hajózási kötelek kongresszusát az idén Budapesten rendezvén, tagjai meglátogatják a szegedi kiállítást is. Ujabbán tiszteletdíjat adományoztak: Hód-Mező-Vásárhely városa 100 forintot s a kalocsai székes-főkaptalan 10 drb aranyat. Mindezeket lelkesedve vette tudomásul az igazgatóság, mert hisz nyílvánváóva lett általa, hogy a rendezőbizottság faradozásai meg fogják hozni áldásos gyümölcseiket.

A szegedi kiállítás sorsjátékának nyerevényei.

A kiállítás igazgatósága a következőkben közli velünk a kiállítási sorsjáték nyerevényjegyét: I. főnyeremény 50.000 korona értékben: 7 hektoliteres mezőgazdasági szeszgyár teljes berendezése; II. főnyeremény 15.000 korona ért.: egy gőzcséplő-garnitúra kazalozóval; egy nyerevény 3.000 kor. ért.: egy 1½ lőerejű lokomobil; egy nyerevény 1000 kor. ért.: egy szállítható hídmerleg; egy nyerevény 1.000 kor. ért.: gazdasági malomberendezés; tíz nyerevény egyenként 600 kor. ért.: 4 db soros vetőgép, — 2 marhamerleg, 1 járgánycséplő, 1 takarmányfűlesztő, 1 műtrágyaszóró, 1 jukkerkocsi; tíz nyerevény egyenként 300 kor. ért.: 4 db soros vetőgép, 1 szóró-vetőgép, 1 rőtörő henger, 1 borsajtó, 1 marhamerleg, 1 járgánycséplő, 1 homokfutó kocsi; tíz nyerevény 200 kor. ért.: 1 db grubber, 1 gyűrűshenger, 1 kapalogép, 2 gabonarosta, 1 lógereblye, 1 egyfogatu járgány, 1 konkolyozó, 1 szecska-vágó, 1 répapuzó; husz nyerevény egyenként 100 kor. ért.: 10 db sack-rendszerű eke talyigával, 2 borona, 2 konkolyozó, 4 takarmányaprító gép, 1 par löszerszám, 50 nyerevény egyenként 40 kor. ért.: 10 db peronospora-fecskendő, 10 szénkéng fecskendő, 10 kapáló eke, 10 töltető eke, 10 gazdasági szeszaram-gyűjtő; 200 nyerevény egyenként 20 kor. ért.: 56 db kertészeti eszközök gyűteménye, 50 db szőlészeti eszközök gyűteménye, 50 db gazdasági szerszámok gyűteménye, 20 db méhészeti eszközök gyűteménye, 30 db háziipari cikk. 700 nyerevény egyenként 10 kor. ért.: 700 db házi és nepipari cikkben. Az első főnyereményt a nyerő kiváságára egy mintaszerűen berendezett tanyagazdasággal cseréli be a szegedi kereskedelmi és iparbank. Az összes nyerevények, melyek egytől-egyig a Szegeden kiállított tárgyakból vásároltának be, 20% levonásával készpénzben is kifizetnek.

Bácska a szegedi kiállításon.

A Bács-Bodrog vármegyei gazd. egyesület választmánya L a t i n o v i c s Ernő orsz. képviselő indítványára elhatározta, hogy a gazd. egyesület nemcsak erkölcsileg támogatja az egyes nagy és kisbirtokosokat, hanem a szegedi orsz. mezőgazdasági kiállításon mint egyesület is résztvesz. A költségekhez tetemes összeggel járul hozzá, a megyétől pedig erre a célra 1000 forintot kér. A rendezésre bizottságot választva, amelybe Racz György Falcione Nándor és Szobonya Bertalan lett megválasztva.

A választmány kiküldte Szobonyát, hogy keresse fel azokat a községeket, amelyekről feltehető, hogy a kiállításon részt fognak venni és buzdítsa a gazdákat a részvételre. A megye alispánja utasította az összes főszolgabírákat, hogy Szobonyát mindenben támogatassák.

Lókiállítás és verseny Szegeden.

A szegedi mezőgazdasági orsz. kiállítás kapcsolatában lókiállítás, lóverseny, ügető

verseny és díjugratás is fog tartatni. A kiállítási bizottság máj. 27-én ülést tartott Gerlicy Ferencz elnöklele alatt, melyen Palkert Alajos előadó terjesztette elő a lókiállítás, lóverseny, ügető verseny és díjugratás tervezetét. A bizottság elhatározta, hogy a földm. miniszter a bizottság elnöke által fölkérésék, hogy a lóverseny államdíjakent egy megfelelő összeget adományozni kegyeskedjek.

A lóverseny hét futamból fog állani, kettő mezei gazdák részére, egy jockeyk, a többi pedig urlovasok részére lesz kirva. A bizottság köszönettel vette tudomásul a »Magyar Lovar« egylet határozatát, melyben a szegedi lóversenyeket legitím versenyeknek ismeri el s egyuttal megengedi, hogy az egylet egy tisztviselője a rendezésbe befolyjon, végül rendelkezésére bocsátja a budapesti totalizátor gépeket is. A lóverseny rendező bizottsága következő tagokból áll: gr. Andrassy Sándor, bró Gerlicy Ferencz, gr. Károlyi Gyula, gróf d' Orsay Olivér, Pacor Vilmos altábornagy, Patkars Henrik, zombori Ronay Ernő, Rätz Béla alezredes, gr. Szapáry György, gr. Szapáry Peter, gr. Széchenyi Imre. Versenybíró: br. Podmaniczky Gyula, versenybíró és mázsáló: dr. Magyar László, indító: Bokor Pál. A verseny szept. 3-án lesz. Az ügetőverseny szept. 8-án rendeztetik három futamból fog állani. A díjugrás és jeude barre-ra a budapesti lovaglőverseny szabályai mérvadó. A lókiállítás is igen érdekesnek ígérkezik, amennyiben a mezőhegyesi allami ménes buzgó és lelkes vezelője: gróf D' Orsay Olivér kiállításba helyezte, hogy a nagyban fejlődő mezőhegyesi fajfajtaból egy demonstratív gyűteményt állít ki, ezenkívül részt vesznek szintén kollektív kiállítással Pest-Torontal-Temes és Bihar vármegyék valamint Szabadka és Hódmezővásárhely városok. A lókiállításra a bejelentési határidő július 1-eje. A bizottság felkérni határozta a földmivélségügyi minisztert, hogy intézkedjen az iránt, miszerint úgy mint a luxusbiztosításokra, a külföldi figyelmére ezen kiállításra is, mint tenyészanyag bevasárlási forrásra felbivassék.

Tokaj-Hegyalja-borai a szegedi kiállításon.

A lapokat nem régiben bejárta a hír az ország sok vidékén kiderített borhamisítási manipulációkról szóló közleményekkel kapcsolatosan, — hogy világhírű bortermelő vidékünk Tokaj-Hegyalja sem igen rendelkezik már a világ legzamatosabb nedűjével. Mint értesülünk, e minden alapot nélkülöző hírrel ellenkezőleg Tokaj-hegyajja bortermelőgazdái és pinczetulajdonosai között erős meczgalom indult meg, hogy a Szegeden tartandó bor kiállításon minél számosabban résztvegyenek, bebizonyítására annak, hogy még nagymennyiségű borkészlettel rendelkezik Tokaj-Hegyalja. — Ezzel kapcsolatban közöljük azt is, hogy az ország többi bortermelő vidékein is nagyban készülnek a bortermelők a kiállításban való részvételre és már eddig is számos bejelentés érkezett be.

KÖZGAZDASÁG.

Berlini tudósítás.

Az ércpénzkészlet megnagyobbodása, amely a Reichsbank kamatláb leszállítását nyomon követte, nagy lendületet adott az üzletnek. A kohó és kőszénbánya részvények lényegesen emelkedtek e héten. Ezt nem a spekuláció idézte elő, hanem a bányák jelentései, melyek szembeszökően mutatják a bányáipar óriási fejlődését és nagy virágzását. A megrendelések nagyobb mennyiségben érkeznek, mint eddig bármikor s az arak jutányosak maradnak. Bizonyosnak látszik, hogy az első felév merlege úgy kohó iparban, mint a széntermelésben nem remélt eredményeket fog felmutatni. Most még csak az első négy hó néhány számadatát adhatjuk, de ezek is már szép eredményeket mutatnak. Németország nyersvastermelése 1890 aprílis havában 666625 tonna volt, míg 1868 ugyane hónapjában csak 483,418 tonna. Az 1899 első 4 hónapjában 2,658,443 tonna nyers vasat termeltek, az 1898

év ugyanez időszakának 2,390,290 tonnájával szemben.

A szibériai vasut számára az orosz kormány 48 lokomotívot rendelt meg egy berlini nagy cégnél. E megrendelés, mely 3 millió márkát képvisel, csak egy része a s erződésileg biztosított megrendelésnek. Az aratási hírek igen kielégítőek. Dél-Németországban, Bajor és Szászországban az ősz vételek majdnem mindenütt sikerültek, ami az ősz szárazságának és a tél gyengeségének köszönhető. A hóhiány a télen sokkal kevésbé artott, mint a keső tavaszi fagy. A lóhere és luczerna jól atteleleltek. A legelők kissé késnek, de jó eredményre kecségeinek.

Németországban újabbán egy orosz kölcsön emissziója van kiállításban. Tudvalevő dolog, hogy az orosz kormány előbb a parisi, majd a londoni haute Banquenál kopogtatott és végül most Berlinhez fordult.

Az orosz papírok ugyan már nagy mennyiségben vannak Németországba, de a piac el fogja birni még az újabbakat is. 110 millió rubel 4% kölcsönről van szó, mely a berlini piacozon kerül kibocsátás alá a közel jövőben. Másrészt a berlini haute Banque a m e x i k ó i k ö l c s ö n konverziójában van érdekelve, melyet kizárólag az ottani pénzemberek csinálnak.

Legjobban a tőzsde-adó mutatja azt a tevékenységet, mely a piacozon kifejedött. Az operációk után szedett adó ez év aprílis havában 1,657,205 márkát tett, míg az 1898. év aprílis havában 1,139,382 márkát tett ki. — Viszont tény az, hogy a belyegadó 1,848,527 márkát hozott csak az 1898. évi 2,753,434 márkával szemben, tehát 904,907 márkával kevesebbet.

A cs. kir. szab. Adriai biztosító társulat üzleti jelentése, a mely a f. évi aprílis 27-en megtartott közgyűlésen előterjesztetett, a következő fontosabb adatokat tartalmazza:

Az életbiztosítási ágazatban 1898-ik évben kötött biztosítási ügyletek 30,022,054 korona biztosított tőkére rugnak s így a biztosítási átlag 1898. december 31-en 193 millió korona tőkét és 472,714 korona járadékot tüntet ki. A díjbevetel 8,015,166 koronát tesz n, raig halál és tullelési esetekben teljesített fizetések 3,720,572 koronát igényeltek s ezenfelül függő károkra 541,338 korona lett tartalékba helyezve. Az életbiztosítási díjtartalék immár 49,033,280 koronára emelkedett. Az elemi (tűz és szállítmány) biztosítási ágazatok díjbevétele 15,503,490 koronát tett ki; viszontbiztosításokra 7,293,538 korona, karfizetésekre — a viszontbiztosítókat illető rész levonása után — 5,366,476 korona fordított és ezenfelül függő károkra 882,210 kor. helyezett tartalékba. A tűzbiztosítási díjtartalék a folyó évben is szaporitva lön és pedig nemcsak a többi díjbevetellel arányban, hanem százalék tekintetében is, mely tartalék, a visszbiztosítók részének levonása után a tűzbiztosítási ágazatban 4 millió 601,876 koronát, a szállítmány biztosítása ágazatban 181,947 koronát teszen. Az 1898-ik év az elemi biztosítási ágazatokban még kedvezőtlenebb volt az előzőnél, mindazonáltal a mérleg végeredménye az egybegyűjtött jelentékeny tartalékok kamatai és az életbiztosítási üzlet kedvező eredményének segítségével kielégítő. 400,000 korona levonása után, mely összeg egy új tartalékalap (kamatláb súlyedése ellen) létesítésére fordított és további 80,000 korona levonása után, mely az 1899. évben fizetendő adókra helyezett tartalékba és az 1897-iki év 11,240 korona nyerevény áthozatának hozzáadásával, 821,158 korona felesleg mutatkozik. Ezen összegből az alapszabályszerű levonások keresztülvitele után ép úgy mint a múlt évben részvényenkint 150 korona osztalék került elosztás alá. A társulat tartalékai 1898. évben 3,885,836 koronával emelkedtek és az előtünk fekvő mérleg szerint 58,293,860 koronát teszen, amelyből 50,297,690 korona díjtartalékul (tisztán, tehát a visszbi tositási rész levonásával), 6,096,686 korona nyerevény tartalékul és 1,899,484 korona arfolyamiagadózási tartalékul szolgál.

Cs. kir. szab. Adriai Biztosító-Társulat.

Főzárószám (A)

Az 1898 január 1-től december 31-ig eszközölt műveleteiről.

Nyereség- és veszteségszámla.

BEVÉTEL:			KIADÁS:		
	korona	fil.		korona	fil.
1. Átthozott tartalékok:					
1. Díjtartalék (viszontbiztosítások levonásával)	19.515,959	82	1. Esedékes biztosítások és járadékokért:	2.345,141	90
2. Díjáthozat	1.873,127	18	le: a viszontbiztosítók hányada	312,690	90
3. Ervényesítések és visszaváltások tartaléka	228,290	76	2. Eleteseti biztosításokért:	710,716	34
4. Nyereségtartalék	1.800,000	—	le: a viszontbiztosítók hányada	2,000	—
5. Rendelkezésre álló tartalék	647,015	80	3. Életjáradékokért:	364,714	18
6. Arfolyamigadozási tartalék	1.468,671	60	le: a viszontbiztosítók hányada	2,542	24
2. Független károk tartaléka 1897-ből (a viszontbiztosítások levonásával)			4. Kötvényvisszaváltásokért:	458,700	48
			le: a viszontbiztosítók hányada	55,508	16
3. Díjbevétel:			5. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által fizetett költségek levonásával):		
1. Haláleseti és vegyes biztosításokért:	6.925,636	54	1. Szervezési költségek (teljesen a folyó évet terhelik)	651,173	14
le: viszontbiztosítások díjai	668,845	44	2. Igazgatási költségek	400,080	66
2. Eleteseti biztosításokért	685,771	92	3. Behajthatatlan követelések	125,498	86
le: viszontbiztosítások díjai	6,537	98	4. Orvosi díjak	61,261	04
3. Életjáradékokért	403,757	14	5. Adók, illetékek és bélyegköltségek		
le: viszontbiztosítások díjai			6. Arfolyamvesztés és egyéb kiadások:		
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:			1. Leírások:		
1. Folyószámla kamatok	4,349	50	a) Szervezési költségekre (teljesen leírva)		
2. Kötvénykölcsönök kamatai	225,146	08	b) Üzleti-erzési költségekre		
3. Jelzálogkölcsönök kamatai	18,391	52	c) Ingatlanokra		
4. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai	1.660,531	70	d) Lettara (teljesen leírva)		
5. Ingatlanok tiszta jövedelme le: a terhek kamatai	219,653	28	e) Behajthatatlan követelés kre	6,360	82
5. Egyéb bevételek:			f) Különféle kiadások		
1. Kötvényilletékek			g) Egyéb leírások		
2. Arfolyamnyereség értékpapírokon: a) tényleg bevételezve b) könyv szerint			2. Arfolyamvesztés értékpapírokon: a) tényleg b) könyv szerint	134,564	34
3. Arfolyamnyereség valutákon			3. Arfolyamvesztés valutákon	69,859	66
4. Egyéb bevételek			6. A nyereséjogosult biztosít. illető nyereséményrész		
			Független károk tartaléka:		
Összesen			1. Haláleseti és vegyes biztosításokért:	467,193	44
			a) folyó évben bekövetkezett károkért	35,904	—
			le: a viszontbiztosítók hányada	431,889	44
			előző években bekövetkezett károkért		
			le: a viszontbiztosítók hányada	70,821	04
			2. Eleteseti biztosításokért:		
			a) folyó évben bekövetkezett károkért	78,757	82
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			előző években bekövetkezett károkért		
			le: a viszontbiztosítók hányada	24,195	04
			7. Tartalékok állása az év végén:		
			1. Díjtartalékok:		
			a) Haláleseti és vegyes biztosításokért	32.370,078	68
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			b) Eleteseti biztosításokért	7.161,377	76
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			c) Életjáradékokért	3.296,206	56
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			d) Ervényesítések és visszaváltások tartaléka	291,190	96
			e) A kamattalb lezállítására szolgáló díjtartalék	400,000	—
			2. Díjvittelek:		
			a) Haláleseti és egyes biztosításokért	1.817,747	20
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			b) Eleteseti biztosításokért	177,276	10
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			3. Nyereségtartalék		
			le: a viszontbiztosítók hányada	1.800,000	—
			4. Rendelkezésre álló tartalék	647,015	80
			5. Arfolyamigadozási tartalék	1.334,107	26
			8. Nyereség, mely a (B) fő-zárószámára vitétik át		
				391,555	80
Összesen			Összesen	55.864,852	02

Főzárószám (B)

Az 1898 január 1-től december 31-ig eszközölt műveleteiről.

Nyereség- és veszteségszámla.

BEVÉTEL:			KIADÁS:		
	korona	fil.		korona	fil.
1. Átthozott tartalékok:					
1. Díjtartalék:			1. Kifizetett károk (a kárbecsés költségeivel együtt):		
a) Tüzbiztosításokért	4.489,204	60	1. Tüzkárok	10.597,785	04
b) Szállítmánybiztosításokért	175,663	78	le: a viszontbiztosítók hányada	5.653,098	72
2. Nyereségtartalék			2. Szállítmánykárok	851,366	92
3. Rendelkezésre álló tartalék			le: a viszontbiztosítók hányada	368,531	76
4. Arfolyamigadozási tartalék			2. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által fizetett költségek levonásával):		
2. Kártartalék a viszontbiztosítóknak és rész levonásával:			1. Juttatások:		
a) Tüzkárokért	628,140	—	a) Tüzbiztosításokért	1.255,019	70
b) Szállítmánykárokért	310,206	04	b) Szállítmánybiztosításokért	12,026	54
3. Díjbevétel a díjvittelek levonásával:			2. Igazgatási költségek		
1. Tüzbiztosítási díjak	19.476,977	76	a) Fizetett adók, illetékek és bélyegköltségek		
le: viszontbiztosítások díjai	6.807,182	42	Adótartalék	80,000	—
2. Szállítmánybiztosítási díjak	1.026,513	26	3. Leírások és egyéb kiadások:		
le: viszontbiztosítások díjai	486,356	80	1. Leírások:		
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:			a) Szervezési költségekre		
1. Hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál letéteményezett tőkék és váltók kamatai			b) Ingatlanokra		
2. Zálogkölcsönök kamatai	46,806	66	c) Lettara (teljesen leírva)		
3. Jelzálogkölcsönök kamatai	1138	34	d) Behajthatatlan követelésekre	19,696	70
4. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és osztalékai	342,155	52	e) Egyéb leírások		
5. Ingatlanok tiszta jövedelme le: a terhek kamatai	26,298	46	2. Arfolyamvesztés értékpapírokon: a) tényleg b) könyv szerint	62,624	46
5. Különféle bevételek:			3. Arfolyamvesztés valutákon	23,444	26
1. Kötvényilletékek:			4. Független károk tartaléka:		
a) Tüzbiztosításokért	817,162	22	1. Tüzkárokért:		
b) Szállítmánybiztosításokért	8,467	46	a) folyó évben bekövetkezett károkért	508,660	—
2. Arfolyamnyereség értékpapírokon: a) tényleg bevételezve b) könyv szerint			le: a viszontbiztosítók hányada	123,804	—
3. Arfolyamnyereség valutákon			előző években bekövetkezett károkért	683,464	—
4. Egyéb bevételek			le: a viszontbiztosítók hányada		
6. Átthozott nyereség az életbiztosítások fő zárószám-lajáról			2. Szállítványkárokért:		
			a) folyó évben bekövetkezett károkért	171,146	22
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			előző években bekövetkezett károkért	78,600	78
			le: a viszontbiztosítók hányada	249,747	—
Összesen			5. Tartalékok:		
			1. Díjtartalékok:		
			a) Tüzbiztosításokért	4.601,877	20
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			b) Szállítványbiztosításokért	181,935	30
			le: a viszontbiztosítók hányada		
			2. Nyereségtartalék	2.682,080	44
			3. Rendelkezésre álló tartalék	90,000	—
			4. Arfolyamigadozási tartalék	565,376	56
			6. Nyereség-egyenleg 1898-ban		
				809,918	88
Összesen			Összesen	19.571,925	94

A) Életosztály.

Mérlegszámlák 1898 december 31-én.

B) Elemi osztály.

VAGYON:		TEHER:		VAGYON:		TEHER:	
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
Ingatlanok Budapesten, Triestben, Bécsben és Milanóban	4.870,400	Külön nyereséménytartalék	1.800,000	Reszvényesek váltói	4.800,000	Alaptőke	8.000,000
Értékpapírok	38.672,090	Rendelkezésre álló tartalék	647,015	Keszpenz Triestben és a képviselősekéknél	291,697	Nyereség-tartaléktőke	2.682,080
Fenti értékpapírok 1898 december 31-ig járó kamatai	200,812	Arfolyamigadozási tartalék	1.334,107	Hitelintézetek, takarékpénztárak és bankároknál elhelyezett tőke	4.268,096	Rendelkezésre álló tartalék	900,000
Jelzálogkölcsönök	323,777	Díjtartalék	43.118,853	Ingatlanok Triestben és Milanóban	580,000	Arfolyamigadozási tartalék	565,376
Használati járadékok és tőkék	32,117	Díjvittelek	400,000	Értékpapírok	8.463,094	Tüzbiztosítások díjtartaléka	4.601,877
Kötvénykölcsönök	3.981,668	Független károk tartaléka	1.995,023	Függő szállítványkárok tartaléka		Függő szállítványkárok tartaléka	632,164
Követelések más biztosító-társaságoknál	102,574	A bizt. szittottakot illető nyereséményrész (külön zárószámla szerint)	605,653	A társulati tisztviselők takaréka- és ellátási pénztára		Függő szállítványkárok tartaléka	249,747
Követelések a társaság központi vezetésénél (folyósz. egyenl.)	905,699	Biztosító-társaságok követelése	29,291	Jubileumi alap tisztviselők leányainak kifizetésére		A társulati tisztviselők takaréka- és ellátási pénztára	1.014,486
Különféle adók	1.076,98	Különféle hitelezők	50,092	Követelések más bizt.-társaságoknál		Követelések más bizt.-társaságoknál	54,000
Meg nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	5,130		253,331	Különféle adók		Biztosító-társaságok követelése	1.282,138
				Meg nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek		Életosztály (folyószámla egyenlege)	1.075,028
				Lettara		Különféle hitelezők	1.037,806
				Köszömbi években esedékes díjak	23.103,136	Fel nem vett osztalékok	3,964
				összege	53.345,385	1897-nél áthozott nyereség	11,240
						Az üzletév nyeresége	809,918
							23.103,136

A társulat fennállása óta, azaz 1838 június 1-től 1898 december 30-ig károk fejében kifizetett 214.812.799 25 forintot. Az igazgatóság: glanštätteni Dr. Alber Agost báró, lovag Neumann Henrik vezérigazgató, Parisi József, Ralli Pál br., Reimelt Károly br. v. t. t., Salem Henrik. Számvizsgálók: Afenduli György, pojai Alberti Emil gróf, Goldschmid József, ráczalmási Frigyes Adolf vezértitkár. A magyarországi osztály: Budapest, IV., Váci-utca 9., társulat házában. Báró Podmaniczky Frigyes, intéző, Frigyes M., titkár. Lichtenberger J., vezértitkár.

Részletes mérlegek aulirott képviselősegnél kaphatók. Ugyanott mindennemű felvilágosítások készséggel adnak és élet-, tűz- és szállítvány-biztosítások az „Adriai bizt.-társulat”, — jégbiztosítások a »Déli« jég- és viszontbiztosító-társaság és balesetbiztosítások a »Nemzetköz»